

mostohán bántak. Angheliescu javaslatát helyénvalónak tartja. Csúpan két megjegyzést bangoztat. Az egyik az, hogy túlságosan szabad kezet biztosít a javaslat a felekezeti iskoláknak, a másik pedig az, hogy a kormány által nyújtott kedvezmények igen későn, a kisebbségek kiülődésén emelt panaszaik után történtek meg, ami kívülállóknak azt a hitet keltheti, hogy Románia kívülről jövő útmutatások alapján dolgozik.

Garboviceanu kijelenti, hogy a román nemzet nem akar a kisebbségekkel szemben brachális politikát folytatni. A kisebbségek nagyon rosszul tették, hogy a Népszövetséghez fordultak, mert ez nem helyes megoldása az iskolák ügyének.

Bejelentti, hogy a kisebbségekkel sikerült a teljes megegyezés a módosításokra vonatkozólag és a módosításokat a javaslat részletes tárgyalási vitája során fogják keresztül vinni. Beszédemet — mondja — Bratianu szavaival végzem: Apellálók a romániai kisebbségekhez. Vegyenek részt az ország konstruktív munkájában.

Lupas nemzeti-párti hangoztatja, hogy a magánoktatási törvény a felekezeteket előnyben részesíti a román iskolákkal szemben és tiltakozik a román felekezeti iskolák megszüntetése ellen.

A magánoktatási javaslat módosításáról a legkülönbözőbb hírek keringenek. Ugyanakkor, amikor Garboviceanu a kamarában a fenti beszédet mondotta, Angheliescu kijelentette, hogy a javaslat módosításába nem megy bele. Majd a részletes vita során deklarációt olvas fel, amelyben leszögezi, hogy milyen módosítások fogadhatók el. Kisebbségi részről viszont kijelentették, hogy a miniszter ilyen megfogalmazást nem fogadják el és már szakadás előtt voltak a tárgyalások, amikor Duca ismételt közbelépést és megígérte a kisebbségeknek, hogy minden kérésüknek eleget tesznek.

A besszarabiai zsidók is elégedetlenek a magánoktatási javaslat módosításaival és harminc tiltakozó táviratot küldtek a miniszterhez.

Köszeghy főmérnök

jövő évi építkezési programja

Köszeghy József főmérnök már összeállította a város jövő évi programját. Ebben ott szerepel a vásárcsarnok és a vágóhid felépítése is, mint ahogy ez a két intézmény programja volt az elmúlt és az azelőtti esztendőknél. Félő, hogy a vágóhid és a vásárcsarnok éppen úgy programon marad jövőre is, mint ahogy hiába várnak a megvalósításra régóta. Tudjuk, hogy ez korántsem a főmérnökön múlik, aki különben így képzei el a város jövő esztendőjét.

A már részben építkezés alatt álló piaci barakok második fázisa is tető alá jut. Elkészítjük a sertésvágóhidat, előbb daglenezesen de olyan módszerrel, hogy a végleges formát is rövid időn belül megkaphassuk. Meg lesz a kertvárosi elemi iskola és sor kerül a középületek tartozására. Ezek között legfontosabb a színház renoválása.

Tizenöt éves tervünk a Körös-partfalnak a városházával szemben szülői frontos kibővítésére. A város jelentékeny mértékben megújulna ez által és a közönség a jövő esztendőben ezt a tervet aligha fogja elejteni. A Kulikovszky-tető felé vezető Pece-hidat, a mely ma rozoga fa, szintén betonra cseréljük ki másfél millió költséggel. Erre szükség lesz, mert ki fogják építeni a villamosvonalat a temetőig. A Körös-hidak újra szegecselése ügyében tárgyalásokban vagyunk az Astrával, mely a legelőször ajánlatot tette.

A burkolási programban — mondotta a főmérnök — elhalaszthatatlanul szükségesnek tartom, hogy sor kerüljön a periferiákra, ame-

lyek jogosan követelik a rendezést. Elsőnek a Görbe, Liliom, Szent Jeromos, Dudek, Kálvária-utcák és a velencei Szent László-utcák kerülnek sorra. Kiaszfaltírozuk teljes egészében a Rimanóczy-utcát és aszfaltozást kap a Parcul Traian, a volt Szechenyi-tér. Rendbe fogjuk hozni a parkot is, mely az Artibus utt. szélén elpusztult. Erre a Banca Nationala már adott is 50.000 leit. Ez az összeg azonban kevés, de a bank talán hajlandó többet is áldozni. Csatornázni fogjuk a Bethlen, Hodossy, Kálvária, Csengeri és Vízvezeték-utcákat. A víz-üzem pedig a vízvezetékét kiviszi mindaddig a területekig, amelyek beesnek a rendezésbe.

Hatvany Lajos Bródy és Ady-előadásai

A nagyváradai újságíró-kongresszussal kapcsolataiban rendezett ünnepségek két legkiemelkedőbb eseménye lesz Hatvany Lajos bárónak, a kitűnő esztétának hétfői Bródy- és keddi Ady-előadása.

Hatvany Lajos a Bródy-előadást hétfőn a színházban tartja meg s előadása után a színház drámai személyzete a „Lyon Léa” adja elő.

Kedden a Vigadó kistermében — (s nem mint tévesen írták a nagyteremben), Adyról fog Hatvany felolvasni. Mindkét előadást Hatvany Lajos báró az Erdélyi és Bánati Újságírószervezet nagyváradai csoportjának javára tartja meg.

A „Record-Speciala” sör,

a Temesvári Sörfőzde Rt. eme magasfokú világsz. erőse az 1923. novemberben lefolyt királypremierje után az azóta más különlegesség által utól nem ért kiváló minőségénél fogva, elnevezését is igazoló teljes sikert aratott. Ezen versenyen kívül álló gyártmány általános kedveltsége, a folyton emelkedő fogyasztása, elsorangu minőségének sikere. A királyunk öfensége, trónörökösünk öfensége, valamint a magas környezet által ismételt legmagasabb megelégedéssel és elismeréssel élvezett újfajta Record-speciala-sör, mellyel a Temesvári Sörfőzde éppen a legutóbbi napokban a palota-intézés rendeltetését folytán szerencsés volt a trónörökösünk öfenségének újlag szolgálatni — eredeti sörgyári pincetöltés és nagyon tetszetősen adjusztált palackokban mindenütt kapható, hol elsőrangú minőségre a főszlyt helyezik. Sok kedvelő kívánságára a Record-speciala-sör hordóból csapva is fog kimértni. Most különösen, mikor a bor sem minőséglev sem mennyiségileg nem felel meg a várakozásoknak és a borárak is folyton emelkednek, a Temesvári Sörfőzde eme, a legnagyobb bigényeket is kielégítő páratlan minőségű Record-speciala-sőre a legelkényeztettebb inyenek megelégedését a legnagyobb mértékben ki fogja érdemelni.

Apollo mozgószínház

PUTII LYA

Vasárnap, hétfő

PUTII LYA.

A komédiásnő

Szerelmi dráma a színészlethől 6 felvonásban.

Kedden: SLÁGER

Gróf Costia

Kedden: SLÁGER

Conrad Weidt a főszerepben.

Üzlet átszervezés

miatt hallatlan olcsó karácsonyi előadást rendez hétfőitől kezdve !!!

Kardos I. és Társa

-cég Steperrel szembe

Irányadó olcsóságunk: Libe minden színben 68 Lei, Velu siffon 1100 Lei helyett 875 Lei

A prefektus Cséfián

...ekes nangulatban felelt ünnepeség volt tegnap Cséfián. Dr. Regman Miklós prefektus 350...
...ot íktatott be annak a földnek a tulajdonába,
...et az új földtulajdonosok a kisajátítás során
...k. A földben részesített parasztok között
...enkintélyes számú magyar földmives is volt.
...nnepesre megígérte lefövetelét Mosoiu mi-
...sz is. A minisztertanács mátt azonban pénz-
...ke nem hagyhatta el Bukarestet.

Dr. Regman Miklós prefektust a járás egybe-
...lakossága nagy melegséggel fogadta. A nagy-
...ban egybeegült közönség sorában a magyar
...alomal sok számottevő reprezentánsa is jelen
...A tempóban istentiszteletet tartottak, ame-
...Albu felkészt meiltatta a nap jelentőségét.
...a közönség a községnázára vonult. Dr. Reg-
...Miklós prefektus hosszabb beszédében ismer-
...a kisajátítás fontosságát, kiemelte, hogy a
...a királyé volt és ezt az eszmét a
...ány meg is valósította.

Illusztrálta a prefektus, hogy milyen köte-
...gek hárulnak az új földtulajdonosokra, fel-
...oket, hogy szorgalmasan dolgozzanak, mu-
...ak meg, hogy a kisajátítás jótéteményére
...olgáltak és ezáltal igazolják azt is, hogy a
...ajátítás az ország termelésének érdekeivel
...monizál. Tolmácsolta Mosoiu tábornok üd-
...zetét, aki Biharvármegye népe iránt iga-
...zettel viseltetik és kiemelte dr. Lascu De-
...er képviselő önzetlen buzgólkodását is.

A beszédet nagy tetszéssel fogadták, majd
...e tanító változta a hallgatóság előtt a pre-
...e eddigi működésnek eredményeit. Rámu-
...tt arra, hogy a prefektus annak idején, mint
...g keleti szentszéki tanfelügyelő a román
...a kultúrája érdekében mennyit fáradozott.
...zönetet mondott a prefektusnak és László,
...a lakosságtól tovább se vonja a "tatha-
...támogatását. Manolescu inspektor felhívta
...új földtulajdonosok névsorát és ezzel a szép
...pély véget ért.

Viharos jelenetek francia szenátus ülésén

Párisból jelentik: A szenátus éjféli ülésén,
...amelyen óriási többséggel megszavazták az
...ációs javaslatot, viharos jelenetek játszódtak
...Millerand beszédénél. Az indulatok akkor
...bantak ki, amikor Millerand ki-
...entette, hogy a baloldali pártokból alakult kormány nem
...lta meg helyét. Korusban kiáltották a köz-
...ság elnöke felé:

— Renegát!

A szenátorok öklükkel verték a padokat.
...illerand e szavakkal fejezte be felszólalását:

— Megígérem a kormánynak, hogy az egész
...véleményt hősiesen fogja támogatni, ha ma-
...ba száll és a nemzeti egység mellé szegődik.

A zsidóság követeli az iskoláztatás összes jogait

Kolozsvári tudósítónk jelenti: Dr. Fischer
...szel, a zsidó nemzeti szövetség elnöke egy
...gíró előtt interjú keretében a következő nyil-
...kozatot tette:

Arra a kérdésre, hogy milyen álláspontra
...elyezkedik a zsidó nemzeti szövetség a ma-
...nóktatási javaslat ügyében? a következő vá-
...szlat adta:

— A zsidó nemzeti szövetség addig nem
...glal állást a magánoktatási javaslat ügyében
...ug a módosításokkal nincs tisztában, mert a
...sidó nemzeti szövetséget nem hívták meg a
...árgyalásra és így a módosításokkal teljesen
...jékozatlanul áll. A zsidó nemzeti szövetség
...olitikai osztályának megbízottai tegnap Buka-
...estbe utaztak, hogy a kellő lépéseket meg-
...egyék.

— Hangsúlyoznom kell, hogy Anghelascu
...gnorálása a zsidókkal szemben meglepő. Er-
...élyben három zsidó középiskola működik és
...edig Nagyváradon, Temesváron és Kolozsvá-
...on. A régi magánoktatási javaslat ellen annak
...dejen memorandumot nyújtottunk be és sérel-
...neinket a következőkben foglaltuk össze: isko-
...ainkat megfosztja a javaslat a nyelvénevelési
...gtól és erőszakkal más anyanyelvet oktatói
...a zsidóságra. Az iskolafentartó testületeket írá-
...nyítási jogától megfosztja. Megoldhatatlan peda-
...gógiai feladat elé állítja a zsidóságot már az
...elemi oktatásnál. Ezzel szemben a zsidóság kö-
...veteli mindazokat a jogokat, amelyeket a tör-
...vénv a többi felekezeteknek is biztosít.

Lemondott a német kormány

Berlinből jelentik: A német birodalmi
...kormány ma elhatározta lemondását. Az ed-
...digi hírek szerint az új kancellárjelölt ismét
...Luther. Az új többség azonban még ismeret-
...len. A vélemény az, hogy a kabinetalakítás a
...középkoalíció, vagy a nagykoalíció emberei

vállalkoznak. Az előbbi a nacionalistáknak a
...kormányba való visszatérését és a szociálde-
...mokratáknak kirekesztését, az utóbbi pedig
...egyrészt a német néppárt, másrészt a szo-
...ciáldemokraták bevonását jelenti.

Nagy hóúvás miatt kesnek a vonatok

Bukarestből jelentik: A CFR. központi
...igazgatóságának jelentése szerint a vasúti
...közlekedésben a napok óta tartó havazások
...és fagy következtében teljes zavar állott be.

Bukarest és Constanza között a közle-
...kedés teljesen szünetel.

A calarasi pályát méteres hó fedi.

A chitilai vonalon a teherforgalom meg-
...akadt, mára azonban rendbehozták a pályát
...és ismét vesznek fel teherárakat is.

A személyvonatok Erdélyből 5—6 órás
...késéssel érkeznek.

Kürtös határállomáson a Budapestről
...érkező nemzetközi expressz mozdonya tel-
...jesen befagyott és 105 perc kellett, amíg újra
...üzemképes állapotba lehetett helyezni. Vi-
...szont ez alatt a vasúti kocsik fűtetlenek vol-
...tak és így igen sok utas összebetegedett.

A Fekete-tengeren négy hajó megron-
...gálódott és kénytelen volt kikötni.

Konstanzából ma reggel óta egyetlen
...hajó sem indul.

Nem pár száz nyugdíj, hanem kártérítés kell az öngyilkos postásznak

Herczegh László postásist megdöbbenő
...tragédiája még mindig élénken foglalkoztatja a köz-
...véleményt. A szerencsétlen sorsú postásist pénte-
...ken reggel luminállal megmérgezte magát.

Dr. Móricz Ernő gyors orvosi beavatkozás-
...sal megmentette Herczegh László életét. Gyomor-
...mosást alkalmazott, de még azóta nem nyerte vissza
...eszméletét az életunt fiatalember.

A „Nagyvárad Estilap” szerkesztősége a posta-
...igazgatóságnál tett panaszt és kérték Herczegh
...László ügyének azonnali revidálását és a nyugdíj
...kiutalását. Jönescu postaigazgató ígéretet tett a
...hírlapíró előtt, hogy elintézi Bukarestben Herczegh
...László ügyét, mivel szombaton ugyanis leutazik más
...ügyek elintézésére a fővárosba.

Minden tisztelet Jönescu igazgatónak, ki egy
...szolgálati közben megrokkant tisztviselő érdekében
...lépetést tesz. De Herczegh Lászlónak nem a 80,
...vagy 100 lei havi nyugdíjra van szüksége, hanem
...jelentős kártérítésre.

Jönescu postaigazgató akkor fog igazi szolgál-
...latot tenni a munkában megrokkant postásistnek,
...ha a pár száz lei nyugdíj helyett, amivel a beteg
...ember mit sem ér,

a kártérítési pert erőszakolja ki a
...C. r. R.-től, amely már három éve hu-
...zódik.

Nagyvárad magyar társadalmának, minden
...tiszta szívű embernek szeretetébe ajánljuk az élet-
...halál közt lebegő Herczegh Lászlót. Címe: Xenopol-
... (Lakatos-) utca 10.

Harisnya, keztyű, selyemsál nagy választék-
...ban Szenszki Miklósnál, Sas-passage.

ZSOLDOS

:: tanintézet ::

Budapest, VII, Dohány-u. 84.
Telefon szám József 124—47.

Magyarország leg-
...gibb, legismertebb elő-
...készítő intézete. A leg-
...jobb sikerrel készíti
...elő középiskolai me-
...gánvizságra, éretse-
...gíre vizságot és kész-
...teltetési kedvezmény
...teljes anyagi felelősség

Dorian filmszínház

Ma, vasárnap utoljára, 3, 5, 7 és 9 órakor

Botrány

Társadalmi dráma 7 felvonásban.

A főszerepben:

Gloria Swanson, Rod la Reque

Dorian film!

Holnap hétfőn premier 5, 7 és 9 órakor

Sienkiewicz Henrik regénye

QUO VADIS DOMINE?

Monumentális film 10 felvonásban.

Filmre írta:

Gabriel D'Annunzio

A főszerepben:

Emil Jannings
Alfons Fryland.

Rendes
helyárok!

MOST JELENT MEG

színes, képes árjegyzékem, az összes modern
kézimunkákról, 100.— lei ért ajánlva kapható

BÉRCZI D. SÁNDOR
BUDAPEST,

Dessewffy-uca 5

◆ SZÍNHÁZ ◆

HETI MŰSOR:

Vasárnap délután fél 4 órakor: Kis huncut, operettujdonság, mérsékelt helyárakkal. Sorozatszám 74.

Hétlőn este: Bródy-émlékünnep, báró Hatvany Lajos felolvasása, Lyon Lea. Sorozatszám 75. A) bérlet.

Kedd délután fél 4 órakor: Dolly, mérsékelt helyárakkal.

Kedd este: Román előadás.

Szerda este: Czáró, repriz bérleten kívül. Sorozatszám 76.

Csütörtök este: Czáró, repriz, A) bérlet. Sorozatszám 77.

Péntek: Czáró, repriz, B) bérlet. Sorozatszám 78.

Szombat d. u. fél 4 órakor: Yus-Hi, operettujdonság, olcsó helyárakkal. Sorozatszám 79.

Szombat este: Orlov, operettujdonság, először, bérleten kívül. Sorozatszám 80.

Vasárnap délelőtti: A Törökvs Sportegylet Madas-matinéja.

Vasárnap délután fél 3 órakor: Diadalmasszony, operett, mérsékelt helyárakkal. Sorozatszám 81.

Vasárnap délután fél 6 órakor: Valuta, Pálfiyné-Gulácsy Iren pályadijat nyert parasztdramája, mérsékelt helyárakkal. Sorozatszám 82.

Vasárnap este: Orlov, operettujdonság másodikor. Bérleten kívül. Sorozatszám 83.

Hétlőn: Orlov, operettujdonság harmadszor, A) bérlet. Sorozatszám 84.

Kedd: Orlov, operettujdonság, negyedszer, B) bérlet. Sorozatszám 85.

Szerda este: Orlov, operettujdonság, ötöd-szor. Sorozatszám 86.

Csütörtök este: Orlov, operettujdonság, hatodszor. Sorozatszám 87.

Péntek este: Orlov, operettujdonság, hetedszer. Sorozatszám 88.

Szombat este: Orlov, operettujdonság nyolcad-szor. Sorozatszám 89.

Vasárnap este: Orlov, operettujdonság, kilenced-szer. Sorozatszám 90.

A hét összes előadására a jegyeket már vasárnap reggeltől kezdi árusítani a színházi pénztár.

A SZÍNHÁZI IRODA ÉIREI:

— Bródy-émlékünnep, másodsor. Hétlő este megismétli a színház Bródy Sándor emléké-re rendezett ünnepi előadást, melynek műsorán báró Hatvany Lajos rendkívül értékes irodalmi és kortörténeti felolvasása szerepel Bródy Sándorról, koráról és irodalmi munkásságáról. Az emlékünnep alkalmából ismét színe kerül az elhunyt író egyik legnépszerűbb drámája: a Lyon Lea L. Hollós Jucival. Benes Ilonával, Darvassal, Lengyellel, Sossal, Stollal és Berenggel a főszerepekben. A hétlő esti előadás A) bérleten meg.

— Dolly, kedden délután. Tekintettel arra, hogy kedden este ismét román előadás lesz, délután fél 4 órai kezdettel, mérsékelt helyárak mellett a „Dolly”-című nagysikerű operettet tűzte előadásra az igazgatóság. Ennek az operettnak nem kell reklám, a szezonban a legmaradandóbb értékű sikert aratta, amiben igen nagy részük van a szereplő művészeknek: P. Gaizier Lojának, Bellák Arának, Simon Évinek, Tompának, Págernek, Stollnak, Sósnek és Berengnek.

— Czáró. Háromszor egymásután szerdán, csütörtökön és pénteken tűzte műsorra a színház Lengyel-Biró történelmi drámát, a Czárót. A legnagyobb várakozással tekint mindenki az érdekes repriz elé, mert egészen bizonyos, hogy a Czáró a lehető legjobb előadásban, ugyanolyan natást fog kiváltani, mint a premierre alkalmából. A Czáró címszerepét Jósika Mici, a kiváló drámai művésznő alakítja. A többi szerepeket L. Hollós Juci, Tóth Elek, Lengyel, Darvas, Stoll alakítják. A szerda esti előadás bérletszünetes, a csütörtök esti A), a péntéki pedig B) bérletben meg.

— Orlov. Az egész városban már nem beszélnek másról, mint a színház legközelebbi operett új-donságáról, az egész világot diadalmasan bejárt Orlov-ról, melyet szombat este mutat be az operett anszamlé és 14 szer egymásután kerül színe. A főszerepeket ebben a szenzációs operetiben Zöldhegyi Anna, Bellák Aranka, Tompa, Páger, Sós, Stoll és Bereng játsszák.

Faplan, madrac nagyon szép kivitelen készült Hajnal & Rózsa cégérel, Strada Josef Vulcan (Nagy Sándor-utca) 1. szám alatt.

Heyman-színhör heti műsora:

Előadások kezdete hétköznap 5, 7 és 9 órakor.

Vasárnap és ünnepnap 3, 5, 7 és 9 órakor.

Elővételi pénztár délelőtti 10 órától 1 óráig.

Vasárnap: „Egy árvaleány története”, romantikus dráma, a főszerepben Marcco és Regina Loring.

Hétlőn: „Egy árvaleány története”, romantikus dráma, a főszerepben Marcco és Regina Loring.

Kedd: „Práter álom” (A bájos Bécs).

Főszerepben Henny Porten-nel.

Szerda: „Práter álom” (A bájos Bécs).

Főszerepben Henny Porten-nel.

Csütörtök: „Práter álom” (A bájos Bécs).

Főszerepben Henny Porten-nel.

— „Egy árvaleány története.” Afrikai tigrisvadászat, cirkuszjelenetek izgalmai közepette játszódik le a gyönyörű dráma, melyben Marcco és Regina Loring játsszák a főszerepeket. E film a nagy közönség minden rétegét ki fogja elégíteni, mert annak szépsége, romantikus meséje és csodás felvételei a legelső filmek közé sorozza e nagyszerű drámát. Az „Egy árvaleány története” csak ma, és holnap hétlőn lesz a Heyman-színhör műsorán. A vasárnapi előadások teljes zenekari kíséret mellett 3 órakor kezdődnek és ezek mérsékelt helyárak, az 5, 7 és 9 óras előadások rendes helyárak mellett lesznek megtartva.

— „Práter álom” — A bájos Bécs. Kedden, szerdán, csütörtökön vetítik Henny Porten legújabb felvételi filmjét és ez a „Bájos Bécs”. Minden szépet, amit Bécsről hallottunk és amit Henny Porten művészete tud nyújtani, az mind benne foglaltatik e nagyszerű 7 felvonásos filmben, mely vetekedik minden eddigi világ-slágerrel. Az előadások rendes helyárak mellett lesznek megtartva 5, 7 és 9 órai kezdettel.

~ MOZI ~

APOLLÓ-MOZGOSZÍNHÁZ HETI MŰSORA:

Vasárnap, hétlő: „A komédiásnő”. Főszereplő Putti Lia.

Kedd, szerda, csütörtök: „Gróf Costia”. Sláger. Conrad Weidt a főszerepben.

— „A komédiásnő” az Apollóban. Óriási sikert aratott Putti Lia, a Nagyvárad közönsége előtt közvetlenül ismerős filmdiva az Apolló új filmdrámájában: „A komédiásnő”-ben. A dráma érdekes, izgalmas cselekménye, mely a színész-életből egy megkapó szerelmi mozzanatot ragad ki — éppen úgy ébrentartja a nézőtér érdeklődését, mint a tüneményes szépségű és utólrhetetlen eleganciájú Putti Lia, aki ezzel a nagyszerű alakításával a világ legelső filmstarja lett. „A komédiásnő” hétlőig marad műsoron. — Kedden új sláger következik: „Gróf Costia”, Conrad Weidt-al a főszerepben.

— A Dorian-filmszínházban ma vasárnap délelőtti 11 órakor színe kerül Dickens világhírű regénye „Twist Olivér”, a főszerepben Jackie Coogannal. Helyárak: 10 és 6 lei. — Délután 3, 5, 7 és 9 órakor látható a „Botrány” című 7 felvonásos társadalmi dráma, melynek főszerepeit Gloria Swanson és Rod la Rocque alakítják. — Holnap hétlőn lesz a bemutatója az új „Quo Vadis”-nak, melyet Sienkievics Henrik regénye után Gabrielle D'Annunzio írt filmre. Georg Jakobi a „Névtelen ember” rendezője rendezte a tiz felvonásból álló hatalmas filmet, melynek főszerepeit Emil Jannings, Alfons Fryland és Lillian Hali Davis alakítják. Az

előadások 5, 7 és 9 órakor kezdődnek. A des helyárak!

— Harry Piel, a legbátrabb filmszínész játsza a főszerepet a „Titokzatos klub” kalandor-filmben, melyet ma vasárnap délután vetít a Passage-mozgósínház. A előadások fél 4, fél 6, fél 8 és negyed 10 órai kezdődnek. Helyárak 25, 20 és 10 lei.

* Női kalapok 200 leitől Moskovits Etelkánál.

Darvas harisnyái legjobbak

* Legjobb telefonkészülék! villanykísérő, manometer raktáramról. Házi telefon s vezetékes, minden tempári s esztérga-munkavításokat igen szolid áron vállal R. mechanikus, Szalárdi-utca 9. Telefon 512.

* Bundák eladók Horbázt fűtész Mosoiu (Mezey Mihály)-utca 4.

* Köhögés, rekedtség, hurut ellen a jobb a valódi Réthy-féle peiműcukor. Mindenütt kapható.

* Felnőttek részére új tanuló kolordódik 6-án, vasárnap este fél 9 órakor földieki tánciskolájában, Parcul Tanciosk.

* Zoltán-féle iztelen és szagtalan csomagolaj minden gyógyszerárban és orvosi ártában ismét kapható. Romániai főváros Parkas drogéria Oradea.

PERZSASZÖNYEGEK részletfizetésre is kaphatók STERNBERG-nél, Bul. Reg. Ferdinand.

* Elegáns női kalapok Moskovits Etelkánál.

NYILTÉR

Biharvármegye árvaszékének tisztikara legmélyebb fájdalommal tudatja

GYÖRGY LASZLO megyei árvaszéki ünök

hosszas betegség után 1925 december 4 este fél 8 órakor 58 éves korában bekövetkezett szomorú elhunytát. Temetése a olaszii temetőben a Haller kápolnából folyó hó 6-án, vasárnap délután 4 órakor a református egyház szertartása szerint fog megtörténni.

Peladaadó munkássága, felejtethetlen karsunk emlékét szeretettel fogjuk megörizni.

Oradea, 1925 december hó 5-én.

Az új főzeli Record Speciala-ső a Temesvári Sörfőzde R.

magosíró, világos erős
söre mindenütt kapható,
hoi a főszület igazán elő-
rangú minőségre fektetik

Csakis így címkézve kerül forgalomba

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundatia pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

lesznek kötelesek fizetni, de a háztulajdonosokra nézve ez anyagi előnyt egyáltalában nem jelent, mert ők a fizetendő bérben csak épp azt a vásárlási képességet és belértéket csereszéközt kapják, amelyet már 1924 május óta állapított meg a törvény.

Mindezek alapján mély tisztelettel esedezünk; méltóztatassék a bérleti törvény 48. §-a gyakorlati alkalmazhatása érdekében a lei belértékében és vásárló képességében 1924 május 6 óta bekövetkezett csökkenés mértékét, az ugynevezett drágasági szorzószámot megállapítani és közhírré tenni s ily uton lehetővé tenni, hogy a háztulajdonosok és a bérlők az 1926 május 6-tól kezdve fizetendő lakásbérek mennyiségét, újabb költséges, izgalmas és hosszadalmas arbitrálsai eljárás igénybevétele nélkül megállapíthassák.

Fogadja Miniszter Ur őszinte hódolatunk és nagyrabecsülésünk kifejezését.

Az Oradeai Háztulajdonosok Szövetsége képviselőiben:

Dr. Lazar Aurél,
elnök,

Dr. Lengyel Zsigmond,
titkár.

Bőrbuitorok

hencserek, valamint ruganyos ágybetétek. Kapható és megrendelhető előrendű minták szerint.

Kovács József kárpitosnál
Strada Alea Emanuel Gojdu (Deák Ferenc-utca) 1.

Gomblyukkötést, Endlizést
gépen jutányosan vállal

GLUCKMANN

Str. S. Buna (Kacucius-utca) 4.

Aktuális versek

A MODERN ASSZONY

A modern asszony haja

Rövid

Mert levágatta férfiasan

Tövig...

A legújabb divat hőbortja

Az

Hogy a csizmát hordja,

Mit már árul minden város

Valamire való cipészboltja.

A modern asszony nem horgol, nem köt,

Hanem legközelebb a szájába pipát

Lök

És talán még a padlóra is

Köp.

A RÁDIO

Azzal találták fel a rádiót

Hogy nem kell hozzá drót.

A megállapítás

Kissé korán vót,

Mert míg a rendeletet

Meghozzák

Egy évig loidozzák

Es — drótozzák.

RÉMHIR

Sok ember még

Nyári ruhában mászkál

S itt az új hőrcnyomás

Amely rászáll:

A váradi boltokban megkezdődött

A karácsonyi vásár...

A SZEGÉNY TANÍTÓ ÉS A KALYHA

Míg kinn a hideg

Farkasordító

A kályhához szól

A szegény tanító.

„Sarokba állítottalak

Mert rosszul viselted magad.

S tudd meg, te haszontalan alak!

Hogy még füstölőgnöd sem szabad...

Ingatlanforgalom Nagyváradon

Az elmúlt héten a következő ingatlan-áadások történtek (az első név az eladót, a második a vevőt jelenti):

Szatmáry Királyi István, Nagy Mihály neje Kis-utca 1-a 330.000, Némethy Sándor neje, Wegner Mór és neje Pece-utca 30 (ház) 80.000, Marian Traian, Szodoray Tamás és neje Hentes-utca 3. 300.000, Első borbély Bergei Pál et comp, Rapport Károly és neje, Olaszi Zoltán és neje Szénáskerti 15.000, öz. Gerber Sámuel Vidican János és neje Str. Alexandri 13. 40.000, Rácz Anna, Lányi Ferenc és neje Össi-től (házrész) 100.000, Murezsán Károly, öz. Pecu Szilárdné (krumpliföld) 16.000, Berkovits Zoltán és neje Benjáminné Fűrő-utca 6. (házrész) 60.000, Kovács László, Siteri Károly és neje (fűzes és szénáskerti) 8000, West Károly és neje Sebest Lajos Pál-utca 7. 400.000, Tarr Lajos, öz. Demeter „Pece” 10.000, Bánfiy Teodor, öz. Lajos (kis ház a fűzes és szénáskerti dűlő) 50.000, Surányi Jakab, Gerster-Megyeri és neje, dr. Popper Akos és Seitan Jónel és neje Moldova (Sztaroveszky) 9-11 (házhely) 350.000, Gergely Armin és neje, Gerster-Megyeri és neje, dr. Popper Akos és Seitan Jónel és neje Moldova (Sztaroveszky) 9-11 (házhely) 150.000

F. évi december hó 1-én volt a

Anker Általános Román Biztosítási

Társaság, București, Calea Victoriei

No. 1. alatti helyiségeiben s nagyobb

szabású közönség jelenlétében egyen

ként Lei 20.000-ról szóló két drb. nép

biztosítási kötvény amortizálása, sor

huzás útján.

Kihúzták és azonnal kifizettette

a szerencsés biztosítottaknak a köve

kező kötvények:

Eredélyből: 25779 számú kötvény

Markovits Andor ur Beius.

A régi királyságból: 14527 s

kötvény Paul Berceanu ur București

Boneparte No. 5.

BÖRGARNITURAI

hencserek, madracok, rendelésre és készen is kapható

GIDALI MANÓ

kárpitos, Str. Ciorogariu (v. Uri-utca) 2.

Legszebb karácsonyi ajándék

egy divatos

esőernyő

melyek kizárólag a célra, mélyen leszállított

árban kaphatók

Blum Vilmosnál a Körösparton

Nagy választék

női kabátokban

legolcsóbb áron.

„Modell” áruház

Strada Vlahuța (volt Szent János-utca) 6 szám alatt

Autogénhegesztési munkák

ne vigye kontárknak, sem másodkézbe csinál

tatni, mert sokkal olcsóbban és jobban megkapja

Orlei és Fiedler

autogénhegesztő és fémpartelepénél, ahol minden

e fajta munkákat felelősség mellett végeznek, Str.

Episcopul Radu (Sztaroveszky-utca) 9. szám alatt

Nagy áruszállítás!!

Csak rövid ideig!!

AU PRINTEMPS

(volt MISSIR) cégnél

1 méter l-a tenisflanel . . .	Lei 35.-
1 méter l-a divatflanel . . .	69.-
1 méter ruhabárony . . .	105.-
1 méter finom női posztó . . .	225.-
1 méter mosott sifon . . .	35.-
1 méter kabátposztó . . .	495.-
1 méter gyapjuszövet . . .	149.-
1 méter zefir	49.-

A raktárunkon levő összes árukat
hasonló olcsó árakban árusítjuk el!!!

Női hócipő!

Wimpassing gyártmány
Lei 490.

HAAS
LIPOT

LINOLEUM

gyári fő-
raktárába

ORADEA-MARE

Bulevardul Regele Ferdinand 5. szám.

Torna cipő:

31-től 35-ig — — Lei 130

36-től 42-ig — — Lei 155

43-től 46-ig — — Lei 185

Reu Illést nevezték ki Nagyvárad rendőrprefektusává

A „Nagyvárad” írta meg elsőnek, hogy a n. Aurél rendőrprefektus utódjává Reu Illés kolozsvári sziguranca inspektor emlegetik. Híradásunkat olyan megbízható helyről szereztük, hogy az első formára legkomolyabban foglalkoztunk dr. Reu Illés nagyvárad rendőrprefektussá való kinevezésével.

Híradásunk nyomán a rendőrprefektus titkári hivatala érdeklődött Kolozsvárra Bukarestben az új prefektus személyére, de határozott választ nem kaptak. Szombat reggel azután értesítés jött a városra, hogy

Mosoiu miniszter és dr. Reu szombat éjszaka megérkezik Nagyváradra.

Az új rendőrprefektus hétfőn átveszi hivatalát és kedden leteszi az esküt.

Reu Illés dr. neve nem ismeretlen Erdélyi községe előtt. Az impérium kezdete óta a biztonság szolgálatában áll és kiváló képességeivel és intelligenciájával előkelő helyet és súlyt vívott ki magának. Aradon a harca iónőke volt, majd a kolozsvári kerületi ügyelőségen vette át azt a magas beosztást, amelyből most a nagyvárad rendőrprefektusi méltóságba lép át. A magyar fő minden városban igen kedvező képet tart róla. Művelt, tapintatos, jóindulatú és argikus vezető erőnek illusztrálta, aki minden helyen, amit eddig betöltött, a román és magyar társadalom bizalmát és részvételét egyaránt kivívta. Mi teljes meggyőződéssel fogadjuk az ő kinevezését, amely segítőkív Mosoiu miniszter akaratát is reprezentálja és így kétségtelen, hogy a város érdekében történt.

Értékes műtárgyak kiállítása egy varadi urakásában

Villaszerű, pompás emeletes ház Várad egyik előkelően csendes utcájának végén, a közelben elrobogó vonatoknak zaja csak letompítottan hallatszik be. A ház emeletén pedig egy elegáns tágas lakásban, ahonnan a város hegy szőlőskertjén láthatni panorámaszerűen, értékesnél értékesebb műkincsek, a művészet és iparművészet szinte tökéletes alkotásai tárulnak szemünk elé. Mintha Balzac „Szamárbor”-nek részleteit látjuk a léptünk volna, úgy lenyűgöz minket ez a csodálatos interieur, ami egy hierenciátlan intelligens asszonyi lélek rendező talentumát és műértő ízlését bizonyítja. Irányi Béláné úrasszony lakásáról van szó, amely Nagyváradon legtekélyesebb művészeti termékeinek. Antik bútorok páratlanul szerencsés összeállításban, meissen, altien, sévresi és egyéb klasszikus márkájú szecse-becsék, világírú festők alkotásai szik vonzóvá ezt a lakást. Különösen most aracsony előtt fogja érdekelni Virányi Béláné múzeumalkása úgy a műgyűjtőket, mint a dilettánsokat, mert ott igen olcsón vásárolhatnak. A Delavrancea (v. Ritók)-utca 10. számú ház első emeletén van ez a pomáz, artizstikus gyűjtemény, amely vétekközelettség nélkül, egész napon át megtekinthető.

Gumiharosnyák, sérokhók, haskók
„Hugica” Str. Nicolae Iorga (Zöldfa-u.) 13.

Hogyan kapják lapunk vásárlói a Nagyvárad naptárát

Lapunk legutóbbi számaiban közöltük, hogy milyen módon igazolják állandó lapvásárlóink azt, hogy lapunkat mindennap megveszik. Össze kell gyűjteniük a lap első oldalát karácsonyig (a karácsonyi lappal együtt) és annak bemutatása ellenében akár a kiadóhivatalnál, akár az árusítóknál megkapják teljesen ingyen a naptárt.

Figyelmeztetjük vásárlóinkat, hogy mártól, december 6-tól kezdve csak azok a lap-

számok érvényesek a mindennapi vásárlás igazolásához, amelyeken rajta van a lap alsó szélén látható dátum. Azokat a lapjainkat ugyanis, amelyeket kizárólag árusítás céljából nyomunk, ilyen dátummal látjuk el.

Ismételten megírjuk, hogy előfizetőink minden igazolás nélkül kapják meg szintén díjtalanul a naptárt.

Tiszteletpéldányok, cserepéldányok és kötelespéldányok után naptárt nem adunk.

Kivethető az egyetlen példányban megkapható állampolgársági okmány

Az állampolgársági hivatal sok hónapi munka után felfekette az állampolgársági regisztert. Az állampolgársági okmányok kiadását a napokban kezdik meg.

Ez a rendkívüli okmány csak egy példányban lesz kiadható. Kérvenyezni kell és csak személyesen vehető át. A személyes átvétel azért is szükséges, hogy az okmány kiadása előtt még egyszer kontrollálni lehessen az adatok helyességét.

Az állampolgársági hivatal már most figyelmeztet mindenkit, hogy ez az okmány a legfontosabb papírok egyike és különböző kérelmekhez csatolni nem ajánlatos. Ezért legjobb, ha mindenki másolatot is kér. Tekintettel éppen az okmány fontosságára, dr. Vostinár János főjegyző figyelmébe ajánljuk, mint a hivatal fejeinek, hogy az eredeti okmányt ne valami gépelt, gyenge, könnyen szakadó cédulákon állítsák ki, hanem külön erre a célra nyomtatott olyan papíron, amelynek a multban a keresztlevelek voltak.

Tonescu inspektor magához kérte a Rimanóczy-bérlet aktáit is

Már több, mint egy hete, hogy Nagyváradon tartózkodik Tonescu inspektor, akit, mint ismeretes, a miniszter azért küldött ide, hogy felülvizsgálja a városi gazdálkodást. Tonescu a lemerült vadak alapján elsősorban a városi lakitermelés ügyét s a leszállítás bonyodalmait vizsgálta felül.

Erről a leolytatott munkáról semmi sem szivárgott ki eddig, de minden valószínűség amellel szól, hogy az inspektor nem talál kifogásolnivalót. A városi adminisztrációba is betekintést kért a bukaresti miniszteri delegátus, aki naponta este 7-8 óráig a városházán dolgozik, hogy a munkanyagot feldolgozza. A munkálatokat már, úgy látszott, be is fejezte Tonescu, aki tegnap váratlanul magához kérte a Rimanóczy-bérletre vonatkozó aktákat is. Tonescu inspektor át akarja vizsgálni az egész szerződést s tapasztalatokról jelentést tesz Bukarestben.

Felozslattak nyolc járási agrárbizottságot

A törvényhozó, mikor megtervezte az agrár-reformot, nem is sejtette, hogy milyen hatalmas méretekre szélesedik ez a reform s beláthatatlan időre tolong ki a befejezése. Ma már látjuk, hogy a földek és erdők kisajátítása egy végnélküli kaoszt teremtett, ahol egyik birtok sorsa revízió alatt áll, míg a másiknál még a járási bizottságnál se tart a hivatalos működés. Biharban most revízió alatt van néhány távollevő birtoka, amelyet a kisajátítás előtt vásároltak meg s amelynek sorsa még nincs eldöntve s lehetséges, hogy felozslásra kerül. Ezenkívül a rezervéknél van versengés az állami tartalékba jutott földek hovatartozása tekintetében. A rezervékból gazdálkodók ugyanis szeretnék mintagazdaságokat szervezni, viszont az agrárhatóságoknak az az álláspontja, hogy elsősorban a parasztságok jogosultak a rezervékre s az igényjogosultak fogják megkapni ezeket a földeket.

A járási bizottságok munkaköre azonban összeszorult. Az igazságügyminiszter tegnap érkezett rendelete felozslatott a Bihar megyében működő járási bizottságok közül nyolcat s ezek elnökeitől megvonta a megbízást. Bihar megyét ezentúl két részre osztotta, az egyik felében egy bizottság működik, amelynek Máthé György táblabíró az elnöke, a második megyerészben Mitescu törvényszéki bíró. Ez a két bizottság indítja meg a megyében ezután az agrárisajátításokat azokra a földekre, amelyek az állami tartalékból vagy a távollevők birtokából felozslás alá kerülnek. Az ügymenet így egészségesebb és áttekinthetőbb.

Futó és abgepast szőnyegek minden kivételben nagy választékban Leitner Marton ri-nál

Ezüstözést, nickelezést

hócipő és kalucsni javítást, egyezintén varrógép és kerékpár javításokat különösen eszközöl:

Kalenda-cég Oradea-Mare

ILYEN KÉPEK KAPHATÓK AZ ÜRENDISZERTŐ
OLCSÓ-KLISEVEL. TÁRASKÉP, ALKOTÁSOK
KÖNYV, BAYER-ORADEA, ÁR 1000 LEI

1 l. legfinomabb ó-delepare bor 32 lei
1 l. ó-peres bor 20 lei
Rum és legfinomabb likörök a legolcsóbban:
Goldfeder Józsefnél
Piața Reg. Maria (Bémer)-tér.

Selyem fényű tuszor grenadin függőzre és ágyterítőre Hajnal & Rózsa cégnél, Strada Jozsai Vulcan (Nagy Sándor-utca) 1. szám.

**Előkelően..juliányosan
ruházkodni**

DARABONT & SZIKSZAY
cégnél lehet, Ferd. király (Rákóczi)-ut

Vallási vagy nemzetiiségi közösség-e a zsidóság?

III.

Dr Fehér Márton nagyváradai ügyvéd sajtó alatt levő nagyszabású művéből, a mely a zsidóság problémájával foglalkozik közöljük az alábbi tevézetet:

Az emberi társadalom legelső közössége: a család. A ferit a novel-összetétel: a primitív gazdálkodás-mod és az egyesülésből származott utódok felnevelése gondja.

Az igények szaporodása, a munka megosztás szükségessége, a családoknak elszaporodása a közös törzsből eredt családok egy hatalom alatti egyesülésére vezetett, mely egyesülés más törzsek elleni támadás visszaverésére, a patriarális uralomnál erősebbnek mutatkozott. Ebben a korszakban látjuk a város-államok tarka sokaságát. Elő-Ázsiában épp úgy, mint Görögországban és a jóni térszerte.

(Mózes I. könyvének 14. fejezete leír egy hadjáratot, melyben 4 király hadakozott 5 király ellen. Hogy milyen hatalmas hadseregük lehetett, arról fogalmat alkothunk magunknak abból, hogy az 5 király badait megölték. 318 főnyi győztes hadsereget Abraham 318 főnyi szolgasereggel pozdorjává tört.)

A város-államok virágása idején a közös nyelv, mint egyesülési alap egyáltalán nem szerepel. A minden valószínűség szerint egy nyelvet beszélő Kanaániták 29 királyságot alkottak. Minden város királyi székhely volt és csak ritkán tartozott egy ilyen királyi városhoz néhány falu is.

Az egyiptomiak és assyrok voltak az első nép, ahol a közös nyelv és közös állományi kultusztétele az egyesülés alapjává.

Harmanc évszázadnak kellett elkövetkeznie, míg a mai értelemben vett „nemzet” fogalma megszületik és ekkor sem neprajzi értelmű, hanem tisztán politikai meghatározás.

Nemzetnek nevezik bizonyos kisebb-nagyobb lélekszámú társadalomnak meghatározott területen egy hatalom alatti történő kormányzást. Foglalkozás, nyelv, vallás közömbös.

Elméletileg legideálisabb nemzeti állam, ahol a nyelv azonossága és ugyanazon vallás fűzi össze a társadalmat.

Többnyelvű államokban a nemzeti jelleget az a nemzetiség adja meg, amely stamban, kultúrában, a kormányzásra rátermettségben a többi túlszárnyalja.

Míg a „nemzet” tisztán politikai fogalom és nem kívánja meg a közös vérségi, de hasznosnak tartja a közös nyelvi lezármazást (amár ez nem lényeges alkotó tényezője), addig a nemzetiség fogalmától elválaszthatatlan a közös nyelv, a kulturális közösségghez való ragaszkodás, mely annál intenzívebb, mennél homogénebb valamely nemzetiség vérségére és vallásra nézve is.

Az alapértékek ilyen felállítása mellett lássuk először is azt: beszélhetünk-e zsidó nemzetiről?

Zsidó nemzetiről nem beszélhetünk a mai adotti viszonyok mellett, mert nincsen olyan hatalom, melynek impériuma volna a földkerekség minden zsidója felett és nincsen olyan terület, melyen ez minden más hatalom kizárásával gyakorolható volna.

Mózes egyébként maga soha nem akart sem az akkori, sem a mostani értelemben vett államot szervezni népéből, a zsidóság lelke mindig idegenkedve nézte a neki idegen, a töle értesben, célokban különböző állami hatalmat és ennek az ellenkezésnek a próféták, Mózes méltó utódai évszázadokon át lángoló szavakban adtak kifejezést.

Két ezer év etikai tanításai annyira átmentek a zsidóság vérebe-velejebe, hogy nincsen az a földi hatalom, mely rábeszéléssel, vagy terrorral a zsidóságot fenséges eszményétől eltéríteni és egy gyarmatosztásba visszazúlleszteni tudná.

Ha nem beszélhetünk a zsidóságról, mint nemzetiről, talán mondhatjuk őt nemzetiességre? Korántsem! A nemzetiség legfőbb kritériuma: a közös nyelv, évezredek óta megszűnt a zsidóságban. Enélkül pedig nemzetiségről beszélni nem lehet.

Az szokták ugyan ellenvetésül felhozni, hogy a nemzetiség összefogó alapja: a közös lezármazás, a faj.

Ez az ellenvetés azonban helyt nem áll! A tudomány régen bebizonyította a fajelmélet hasznavehetetlenségét: már régen megcáfolhatatlanul uralkodik az a nézet, hogy tiszta faj az emberek között lel nem található, csak legfeljebb relative kevésbé keveredett fajok tengőhetnek ember által meg nem közelíthető helyi rengetegeket sürtyjében. A népvándorlások, a vallásúldözések, politikai emigrációk összevissza dobálták a népeket, akik egymásra vérségileg is hatást gyakoroltak.

A népek csak egy alapon osztályozhatók: nyelvi alapon. Ez biztos, megdönthetetlen bázis. Az anyanyelv, melyet az egyén maga határoz meg, vita tárgyává nem tehető. Aki román, magyar, német, angol anyanyelvűnek mondja magát: az román, magyar, német, angol nemzetiségű.

Már most, ha a zsidóság hordozóit, vagy szűkítsük a fogalmat: a zsidókat megkérdezzük, hogy milyen anyanyelvű, mit fognak erre válaszolni? Az angol zsidó az angol, a francia zsidó a franciát, a román zsidó a román, a magyar zsidó a magyart, a szerb zsidó a szerbet s így tovább fogja anyanyelvének mondani, míg Afrikában és Ázsiában arab, török, indus stb. anyanyelvű zsidó fog felhívásunkra jelentkezni, sőt Amerikában különösen Newyorkban különféle néger nyelvet beszélő szerzesenek is fogják követelni, hogy a sorozatba őket is felvegyük.

Már most kérdjük szeretettel: a nyelv ilyen sokaságán beszélő tömeg vehető egy nemzetiségnek? Nyelvi alapon, mely a meghatározás biztos alapja, semmiessérel!

Faji alapon?

A sémi-nyelvű zsidókat, az európai, a kazusi zsidókkal talán még lehetne fajtálgatni, de ezt a kettőt a maláji, néger, az abessziniai hamvasszürke, fekete, sárga, és a sima hajú, gyapjas hajú zsidókkal egy nemiségnek hirdetni: az elmegyógyász beavatását igénylő merénylet volna.

A zsidókat, mint zsidókat összességük egy nemzetiségi kategóriába sorozni kiűző nem lehet, mert a zsidó — köznyelven is, a számos szemmel nézve is — a többi nemiségtől elütő módon lesz zsidóvá, azaz: a zsidóság tagjává.

Ha egy dánus bevándorol Németországba, rögtön a német nemzetiség tagjává válik, német kultúrához csatlakozik és abban akar maradni. Ha egy német Magyarországba költözik, előbb-utóbb a magyar nemzetiség tagjává lehet, ha a magyar nyelvközséghez csatlakozik, ha a magyar nyelvet megtanulja és magyar kultúrában megmarad.

Vagyis: megint bebizonyul a tétel! A nemzetiség mutatója: valamely nyelvi kultúrta séghez tartozás, az anyanyelv!

Lássuk már most: ki a zsidó, mi a zsidó? Precízebben mondva: ki lesz a zsidó köztársaság tagja, vagy kit tartunk a zsidó közösség tagjának?

Példával tudunk erre legkönnyebben válaszolni. Ha egy telivér germán megtanul héber művelni a héber irodalmat, soha zsidónak fog nevezettni, hanem meg keresztény, majd germán, száz százalékos germán, majd zsidó. Ha azonban felveszi a zsidó vallási magát a zsidó cerimóniáknak, abban pillanatban zsidóvá lesz, a zsidó közösség tagjának tekintetik, pedig egy szót sem tud a zsidó irodalomból, talán a liturgikus imákat olvas sem tudja. De zsidóvá lett, mert azát tett vallással!

Vallási közösség-e tehát a zsidóság, nemzetiségi? Meg van adva a válasz! Minden más népnél a közöltehez tartozást az a nyelv, az anyanyelvén irt kultúrához ragaszkodás határozza meg, addig a zsidósághoz tartozást a vallás felvétele állapítja meg. Első nemzetiségnek, utóbbi a vallási közösséghez tartozásának a létezője.

Bármit mondjanak a fantaszták, a zsidó nem külön nemzetiség, hanem vallási közösség, amit legjobban igazol az, hogy az oroszországi karaitákat, akik viszonosan a legtisztább zsidóvért őrzik ereik, soha zsidóknak nem tekintették sem a zsidó hatóságok, de ők maguk is büszkéltek azzal, hogy semmi közösségük nincsen zsidósággal.

A zsidóságnak tagjai azonban a sebi nyelvű ösöktől származottakon kívül minden színű, minden fajtájú népek (abessziniaiak, arabok, kazárok, kaukázsi négy zsidó kinaiak), akik Mózes tanai szerint élők és életűek.

Igaza van egy tudós hitsorsosunknak, aki kor egyik tanulmányát azzal fejezi be:

„Ami bennünket összetart és szolidaritást hoz, az nem a fegyver, hanem a monoteizmus: egy egységes emberi nem van csak egy igazság, csak egy világ, csak egy Isten.”

Női kabátot

mosi vásároljon

mosi olcsóbban vásárolhat

mosi a választék nagy

HEVESI női divatruházában

Str. Nicolae Jorga (Zöldia-utca) 8.

„Wimpassing”
sár- és hócipők a legjobbban!
a talpon látható piros „Wimpassing” védjeggyel

ÉRTESÍTÉS

Uri szabóságomat egy a mai kornak megfelelő RUHA TISZTÍTÓ és JAVÍTÓVAL kibővítettem, ahol is bármilyen elhanyagolt ruhák felelősség mellett OLCSON és SZAKSZERUEN KITIISZÍTVA, JAVITVA és azután pontosan házhoz szállítva lesznek.

FELVEVO UZLETEK

Strada Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 17. szám Mandel, Unirul (Szent László)-tér 5. trafik.

Bíró László

uri-szabó ruhatisztító osztálya

Str. Ciorgariu (v. Uri-utca) 24.

Olcsó
karácsonyi
vásár

10%

engedmény a szigorúan szabott árakból
Cipészek Szövetkezetében
Strada General Mosoiu (volt Kert-utca) 4. szám.

MERT TÖRI A FEJÉT karácsonyi ajándékon?

Mikor nincs jutányosabb és hasznosabb dolog, amivel nagyobb örömet tudna szerezni a feleségének, mint

EGY VEG SZEPESSEGI VÁSZON

amelyet kényelmes részletfizetésre megvehet

Lukács Ferenc & Co.

régénél, Str. Alexandrii No. 2

	Készpénz Lei	3 óra Lei	5 óra Lei
szepességi vászon mtr. — — — — —	52	55	58
aphir ingekre mtr. — — — — —	60	63	66
upia széles női szövet ruhára mtr. — — — — —	126	133	140
zövet férfi ruhára 140 széles mtr. — — — — —	330	345	360
amentuch minden színben mtr. — — — — —	440	460	480
prima női kabátposztó minden színben mtr. — — — — —	800	840	880
érfi kabátra 140 széles angol double mtr. — — — — —	600	630	660
prima angol szövetek férfi ruhákra alkalmi vétel folytán mtr. — — — — —	700	735	770
gy kész férfi ruha, vagy méret után — — — — —	2500	2650	2800
gy kész férfi télikabát — — — — —	2800	3000	3200
gy női kabát angol szövetből — — — — —	2500	2550	2800

Selymekben nagy választék:

Női ruhára mtr. — — — — —	265	280	300
Prima crepmarocain mtr. — — — — —	650	680	740
Prima japánselyem mtr. — — — — —	400	420	440

Minden vevőnknek adunk karácsonyi ajándékul
1 drb. Iványi Iparművész úr által bálkoni zsebkendőt 7 leterti.

Henry Marteau-ról

Berlinben, Bécsben és Budapesten úgy szólójátékával, mint saját quartettjének remek teljesítményeivel s Dohnányival együtt előadott Beethoven-szonáta ciklusaival tette nevét mindenkorra feledhetetlenné. Berlinben II. Vilmos, az utolsó német császár kedvenc művésze volt — francia származása dacára, — gyakori vendége a porosz királyi udvarnak Grunfeld Henrik csellista kamaravirtuózzal, Harry Walden és Cleving volt udvari színházbeli prominens tagokkal s Hermann Jadowkerrel, a berlini udvari dalszínház volt tenor-sterjával együtt.

II. Vilmos császár kevés jó tulajdonságai közé tartozott, hogy a művészetben nem ismert sovinizmust. Előfordult, hogy megfélebbezte képzőművészeti jury-k — megdönthetlenné vált — pályaműbírálata s a jury által német művészeknek, festőknek, szobrászoknak, vagy rézmetszőknek szánt pályadíjat mint „res-judicium” francia művészeknek ítélte oda s adatta ki császári parancssal. Volt bátorsága — néhány éven keresztül — meghívni a párisi „Comédie française” világhírű protagonistáját, Monsieur Coquelin „ainé”-t, kivel az udvari: „Königliches Schauspielhaus”-ban eljátszatta a „Cyrano”-t, meg Coquelin parádés Molière s Marivaux világi játékok szerepeit. Sőt ilyenkor udvari színház előcsarnokában az intendáns által a sajátkezűleg is szignált oly értelme rendeletet függeszettett ki, melyben egyenesen „napiparancs” hangján s formájában elrendelte, hogy a színház összes tagjai — kivétel nélkül — kötelesek a színházhoz tartozó lyokból Coquelin Mester minden időre ragyogó mintakép gyanánt szolgáló alakításait végig nézni. Hogy ezen autokratikus brüssz intézkedésével színházának kitűnő tagjait milyen megalázta s elvadtította — ezzel a császár keveset törődött. Ezért nem lepte meg, különösen a berlinieket, midőn a hivatalos lap hírül hozta, hogy a császár Joachim elárvult begédu-mesteriskolabeli tanszékére a francia eredetű Marteau-t hívta meg. Hiszen II. Vilmos már előzőleg sok éven keresztül ellátogatott a dúsgazdag Henckel-Donnersmark gróf kúrába, ahol a művészlelkű arisztokrata minden nyáron francia kamara élte-előadásokat rendeztetett e célra Párisból meghívott francia társulatokkal s egy ilyen alkalommal Edouard Risler — a pompapianista — zongorakísérete mellett eljátszatta az egész „Trisztánt”, polgári ruhában, kórusokkal, komparszeriával (az utolsó felvonás néma harcosaival egyetemben), dekorációk mellőzésével, koncertdobogón, a főszerepekben a páris nagy opera Wagner-i hőisével, Mr. Alvaréz-zel, s feles heronijával: Mme. Lithwinne-nel.

Midőn Marteau átvette az elhunyt Joachim örökét a berlini zenei főiskolán, akkor állásának elfoglalása előtt császári audiencián kellett ki-neveztetéséért II. Vilmosnak köszönetét és hódolatát kifejeznie. Ez alkalommal Marteau külön fejedelmi kegyként kérte saját részére a császártól, hogy francia főhadnagyi rangját tovább is megtarthassa, mihez akkor a császár — jóvalisan — beleegyezését adta.

Marteau pompásan beszél angolul s németül, amint hogy a német zeneirodalomnak egyik legeminebb ismerője is. Paedagógusi voltában méltán vetekezhettek a mi kitűnő Hubay Jenőnkkel, Sefcsikkal, Rosével s Auer Lipóttal. A berlini zenei főiskolán egész generációját nevelt fel a jelesebbnél-jelesebb — később korifeusokká lett — mesteriskolabeli növendékeknek, midőn is a tanítványok a világ összes tájékaró mindenkor csapatostól özzölöttek hozzá.

Kinek megadatott a Mester vonójának zengését csak egyszer is hallania, az gyönyörű, tőmör, érzéki tónusának ritka modulálóképességét, nemes tüzet, palettájának színeiben, árnyalatokban való felbecsülhetetlen gazdagságát többé el nem felejtheti.

Shakespeare Lear királyt jellemzi így: „minden arasz királyi benne.” Henry Marteau-ról is elmondhatjuk — túlzás nélkül: — „Minden arasz művészi benne.”

Guttman Miklós,

Estélyi cipőket legdivatossabb kivitelben hozott anyagból is 24 óra alatt készíti: **Deczky Sándor**
Strada Avram Jancu (Kossuth-utca) 2. az udvarban.

Női kabát és ruhászövetek batiztok vásznak és belésárak nagy választékban. Tisztviselők árendéményben részesülnek.

Hajnal és Rózsa cégnél

Nagyszabású reformok Törökországban

Eltörlik az arab írásjegyeket? — Nagy pártja van a magyar nyelvi átírásnak

Sz t a m b u l, december hó.

A legnagyobb eseményeket Törökországban mindig csöndesen süttető hírek előzik meg. Hónapok óta tart az a mozgalom, hogy a mai török írást latin betűkkel cserélik fel. Még május hó végén közölték velem ezt az ítem egyetemen Kunos Ignác dr., aki kijelentette, hogy nem hiva a török írás eltörlik és az angolai „Türk Odzak”-ban Hamdullah Szubhi beg török kultuszminiszter felkérésére tartott előadásában is ellene nyilatkozott. Erre vonatkozó érveit kizárólag érzelmi voltak, de valószínű, hogy nem találkoztak osztályon tetszéssel a mindennapi modernizálódni akaró törökök között.

Érdekes különben mellesleg megjegyezni, hogy Kunos dr., aki híres orientalista és nagyszerűen beszéli a török nyelvet, a maga által írt szövegeket saját használatára mindig az ő nyelv-tanában alkalmazott magyar fonetikai átírással írja.

A török közvéleménybe bevett probléma most újabb tápot nyert egy francia diplomata előttem tett kijelentésével.

— Biztos vagyok benne, hogy a törökök eldobják a nehézkes török írást és a francia helyesírás szabályait fogják alkalmazni.

Kíváncsián kérdeztem:

— Mennyire aktuális ez a régi kérdés?

— Tudtommal aktualitása erősebb.

Közlebbi információkat innen, Konstantinápolyból igen nehéz kapni, mert a török körök ilyen kérdésben nem nyilatkoznak.

Tudvalevőleg a régi arabs írásjegyek nagyon akadályozták a nyelvtanulást. Maga a török nyelv is, illetve abszolút egyszerű, világos, de az írás igen komplikálja. Egyidejűleg lépésről-lépésre lehet csak meg tanulni, mert csak olyan szót tud az ember előlvasni, amelyet ismer. Új szavakat, idegen szavakat ezekkel az írásjegyekkel nem lehet megtanulni. Ezért van az, hogy a török nyelvet aránylag könnyű megtanulni, de az írás-olvasást roppant nehéz.

Azonfelül vidékenként több-kevesebb arab és perzsa szót kevernek a törökbe, amelyek még komplikáltabbá teszik az olvasást.

A magánhangzók jelölésénél vitathatatlan a sok nehézség. Ezt ugyanis a török nyelv nagyon elhanyagolja. Elénk példát szolgáltatott nekem egy Sztabambulan tanult szó, műhendisz mérnök. Felőráig tart a hajót Szkutariba, az ázsiai part-ra, ahol már nem értették meg, mert ott már muhandysznak ejtették ki. Vagy a gyakran hallott „büjük”-nagv, amelyet hol így, hol pedig büjüknek ejtenek ki. Az „ü”-t „u”-ból mindkettő helyes, mert a „vav” betű, amelyet a „b” után írnak, jelenthet ü-t is, meg ü-t is, de jelenthet o-t is, meg u-t is, sőt v-t is.

Az arab írásjegyek használata mellett ezek az ingadozások nyilvánvalóan maradnak, a reform segítségével azonban valamelyik forma megrogzódik, tehát a nyelv is stabilizálódik.

Igen nagy hátránya lesz a latin betűk behozatalának a sokkal lassabb írás. Mert a török nyelv mai írása teljesen nélkülözhetetlenné teszi a gyorsírást. A közönséges levelező-gyorsírás semmivel sem gyorsabb, mint egy intelligens török író írása. Az írás technikája is megváltozik, a sok tekintetben praktikusabb, de a természet törvényeinek jobban megfelelő jobbról-balra írást fel kell cserélni a balról-jobbra való írással. És megszűnik az az előny is, hogy az íráshoz eddig nem kellett támaszkodni, mert a bal tenyérre helyezett papirosra is lehetett írni.

Olyan tervről is hallottam, amely megtartaná az alapjában véve könnyen elsajátítható mai írásjegyeket, de a sokszor ingadozó jelképe

jelölés helyett rátérnek a szigorú, betűszerinti írásra. Lényegében tehát az ellenérvek ugyan teljesen megsemmisülhetnének. De Kemál baba nem fél, meg negyedmegoldások embe-re, hanem alapos, radikális sebészhez hasonlítható, akit a reform terén elért eddigi sikerei bizo-nyára biztatni fognak azoknak a nehézségeknek a leküzdésére is, amelyet a latin betűkre való áttérés hozhatna magával. Ezáltal a török nyelv belekapcsolódna a latin betű világközösségébe és hatalmas propagandacszköz lenne ez a reform a török nyelv terjesztésére is. Azonban még eddig nem hallottam sehol, hogy a köztársasági elnök akár jobbra, akár balra nyilatkozott volna.

Minket — magyarokat — ebben a kérdésben nemcsak az a heróikus küzdelem érdekel, amelyet a török nemzet vív most egy szebb jövő érdekében, hanem más is.

Bizonyosnak találom, hogy ha bekövetkezik az arab írásjegyekkel való szakítás, akkor a magyar fonetikai átírás jut diadalra. Így, hogy említett francia informátorom a francia átírásban bizik, de lehetetlen, hogy az amugy is sok nehézséggel küzdő reform hívei az „eau”, meg az „ou”, „tch” hangjelöléseket vennék át, amikor a török nyelvhez oly közelálló magyar nyelv fonetikus írása is alkalmas erre.

*** Dugulás, aranyeres bántalmak és derékfájás ellen a természetadta „Ferenc József”-késérőviz biztos segítséget nyújt. Tudományosság megfigyelések beigazolták, hogy a „Ferenc József”-viz a hasi megbetegedések eseteiben is gyorsan és mindig enyhén hat. Kapható gyógyszer-tárakban, drogériákban és tuszerüzletekben.**

Schöberl-ágyuk

készen és megrendelésre kaphatók 3500 Leirt

ART KARP-TOSNAL

Strada Cosbuc (Szalárdi-utca) 9. Rosenzweig-palota
Minden a szakmába vágó munkák legszolidabb árban és felelősség mellett készülnek.

E pécsejjeggyel

kell a valódi "Bayer" fele aspirin-tabletta minden doboznak ellátva lenni. Ulesiton vissza minden csomagolási, melyen ez ismertetője nincs.

Aspirin tablettá

feloldhatatlan fej- és fogfájásnál neuralgia és influenza-nál nátha és influenza-nál megfűléséknél.

Rumburgi lénváznak, asztalneműek nagy választékban érkezett. Előzetkeny és szolid kiszolgálás.

Hajnal és Rózsa cégnél

Szilágymegye leggazdagabb községébe Braziliába csábítják

Zilahi tudósítónk megrövidítő csapást. A vármegye egyik legszebb és leggazdagabb községének: Kemer községének tíz százaléka Braziliába készül. Ennek a neve a Nagyvár ad olvasói a nagyszabású riportunkból ismeretes, a Iluc ottani csendőrmesternek viselt hoztuk nyilvánosságra, aki a község nyomorgatta. Az őrmester elvette mellét, de úgy látszik, új csapás zúdult a gyar gazdag községre: a kivándorlasi ügy.

A szilágysági falvainak csak igen nyadába jut el a rossz postaközlékedés éget nyilvántartója: az újság. Ezeket egyott falvakat keresik fel az ügynők, ként tudósítónk értesítése szerint az ott zó fia is foglalkozik a falu népének a eldorádóra vonatkozó „felvilágosításva”.

A népet teljesen megszedítették. A sötét gazdag emberek adák el földjeiket, kat, házuat, nagyapjuk örökét. Elkötynek mindent, mert pénz, föld és minden odaát — mondták az ügynők — és közelben, aki felvilágosítsa a szerencséről, nyomorról, ami nekik és ártatlan keik sorsa lesz. Csodálkozunk a Mag szilágymegyei tagozatán, hogy nem lép sen fel a kivándorlasi megállítására, amikor a miniszteri rendelet szerint a ségeknek nem elősegíteni, hanem leta kötelesek a kivándorlasi ügynőket, a ségek is rendelkezésére kötelesek állni.

A Nagyvár ad egyébként szét fenti a veszélyben levő területeken, főlk közigazgatási hatóságok nemörödöm okát fogja kiküldöttünk kutatni, hogy a kivándorlasi törvény ellenére mint egy összetett kezekkel egy gazdag, szorgalm való népek nyomorba csábítását.

Olcsó karácsonyi játék vásárlás B'OR-ban, Calcea Reg. Ferdinand

Primus

...Féveször-há cipők minden kivitelben a finomabb minőségben meg és puha anyagból való börtalppal legokosabban kaphatók DERBY szőlőzetben.

I. Bul. Reg. Ferd. 2. (Bazarep) II. Str. Ayram Iancu (Kossuth) Gyárepület III. Str. Nicolae Iorga (Zöldia-u.)

Legolcsóbb abona a Gambrinus étterem Strada Iake Ionescu (Körös-utca) 1. sz.

Étlap és menü rendszer. 6 fogás ebéd-vacsora napi 50

25%

al olcsóbban vásárolhat a raklaron levő összes árukból

VADAS JENŐ

divatárúháza
Bul. Reg. Ferdinand 5

december 31-ig

Politika és szerelem

(„Le couple”. Victor Margueritte új regénye.)

Victor Margueritte új könyvet írt, címe: „Le couple”, a jövő regénye folytatását a „La garconne”-nak, amely „botrányosan” nagy sikert aratott, de egyben az író becsületrendjének vörös szalagjába került. Az új regény színhelye Páris 1943-ban. Egyik főhőse Max de Laume, aki miniszterelnök és politikai eszközeiben nagyon hasonlít Poincaréhoz, egyébként pedig „híres pervers”, amint a szerző mindvégig legszívesebben jellemzi ezt az urat. Margueritte politikai hátteret ad regényének, amelyben a világtörténelmi statisztikát az 1914-ben kitört világháború alakjai szolgáltatják. Egy jelentéktelen és gyengefejú elnök áll a köztársaság élén, aki a háború kitörésekor kólikát kap. A Bourbon-palotában pedig az intrikusok, konjunktúra-lovagok, okmányhamisítók, kémek és konkrétan éhes zsurnaliszták egész tömegei rajznak. A francia városnak két nagy lapja van, az egyik a báránypárti, a másik a kocsipárti. Az „Universal”, a kormány organuma a szó legcsúnyább értelmében, a másik az „Inter”, az ellenzéki szocialistáké, akik olyan vezéreket mögött haladnak, mint Barbusse, Rolland és — Margueritte.

A regényben talán a legérdekesebb az, hogy két kiálló ellentétet állít egymással szembe. Az egyik oldalon jó, nem és derék emberek állnak, a másikon pedig minden hájjal megkent gazemberek. A kicsapongók: a kapitalisták, a tözsdések és a kormányzó miniszterek. A derék emberek a „Garconne” fajtájából származnak: Monique, az egykor bűnös asszony, aki most már tiszteltemmel matrona és férjhezment a becsületes Blanchet professzorhoz, a szép Sylvestre, egy ártatlan tekintetű leány és az ellentét George, egy derék és élénk fiatal férfi. George Gine-t szereti, aki annak az Annique-nak a leánya, akit már a Garconneban nagy kőkainista. Annique férjét Jacqueminnek hívják és a jövő Jaurés-ja. Az ő sorsa is ugyanaz, mint Jaurés-é, mert a háború kitörésének pillanatában agyonlőtték. Ebben a pillanatban tör ki a világháború, melynek első perceiben hatalmas repülőgépmadást látnak Európában egyesült szocialisták a párisi arzenálra és ezzel a jövő borzalmas kísértetét: a háborút is megölték. Ezután a paradicsomi állapotok eljövételéről esik néhány szó, és ezzel a regény be is fejeződik.

A jövő fantasztikus regényével párhuzamosan halad egy szerelmi történet, amelynek főszerepében Claude, Jacquemin fia áll. Sylvestre, Monique leánya, minden vágyódásával szereti a szép Claude-ot, aki huszonöt esztendősen lett, de még asszonyt nem érintett. Claude

nem veszi észre, hogy boldogságát nem találhatja meg Marise-nél, Cervier nagyparas bűnös, köszívű félszűz leányában. Marise azonban gonosz játékot űz Claude-dal. Elhíveti, hogy szereti és csálja maga után. Nizzába kerülnek, ahol éppen karnevál van és belevetik magukat a mulatók áradatába. Claude megrészegeedik az italtól, az újdonság mámorától és nem akar a szerelmének hinni, amikor a szeretett asszonyt egy néger karjai között látja viszont. A vége mégis csak keserű kiábrándulás, az illúziók szétfoszlatnak és Claude érzi, hogy elég volt a játékból. Felismeri az utat, amely abba a kertbe vezet, ahol az igazi és tiszta szerelem virágai nyílnak és visszalép Sylvestre-hez. Így keletkezik a „couple”, az ideális emberpár.

A könyvnek Franciaországban szenzációs sikere sikere van. Margueritte ügyes író, aki nagyszerű pointírozásban tudja az ellentéteket felsorakoztatni. Látszólag az irányregények egy fajtája Margueritte új könyve, azonban a regény taglalásánál rá kell jönni, hogy Margueritte nem látott meg semmit, olyan ajtókat nyitott fel, amelyek zárva sem voltak. Egy politikai érárt kritizál, amelyet már annyian megbíráltak és amelyről már tudjuk, hogy régen túlhaladott álláspont. — Mégis miért olvasták olyan óriási kíváncsisággal? Talán azért, mert Ádám és Éva óta mindig szenvednie kell a deréknek és a becsületesnek, akik azután végül mégis csak elnyerik méltó jutalmukat és minden jóra fordul. Talán azért, mert mindenki így látja az életet és erre vágyakozik. Ádám és Éva történetét egy kis drámai feszültséggel élesíti Margueritte és azt lehet mondani erről a könyvről, hogy azok közé tartozik, amelyeket szívesen olvasunk el, — elalvás előtt.

Parfumerie Venus

megnyit a Sas-passageban, (Novomeszky cukrászda mellett) ahol kölnivizek, francia parfümök, szépségápolási, háztartási, gummi és kószerek legolcsóbban szerezhetők be.

Uj üzlet!

Spezial nyakkendő áuház
FRIEDMANN és HOFFMANN

Rimanóczy-utca 1.

Nem titok, mindenki tudja már,

hogy a legszebb, legjobb szabású férfi-, ill. és gyermekruhákat a legolcsóbban árulja

Klein Sándor, Sas-passage.

Karácsonyi nagy könyvvásár óriási választékban!

meséskönyvek, ifjúsági iratok, képeskönyvek, legújabb költők és karácsonyi Moravetz, Rózsavölgyi Nándor és Bárd zenealbumok legolcsóbban a Hegedűs Hirlapirodában szerezhetők be

**Mindennél szebb,
olcsóbb és értékesebb karácsonyi
ajándék a könyv!**

Vidéki rendeléseket azonnal, pontosan intézzük

BERETVÁS PASZTILA a legmakacsabb fejfájást is elmulasztja

Egy nagyváradi mechanikus korszakalkotó találmánya

Szenzációs találmánnyal gazdagodott az elektrotechnika. Franyó Dezső, nagy mechanikus speciális transzformációs találat fel, amelynek segítségével az erős széd hangjai elektromos uton oly módhatók át mechanikai munkává, hogy egész sorozat olyan készülékek, melyeknek veti meg az alapját, amelyekre ereje ma még szinte kiszámíthatatlan.

A föltaláló szerkesztett ezen az alapirógépet, amely kifikálásra, tehát az emogok hatására kifogástalanul ír. Ugyancsak készíthető ezen az alapon egy nyomógép, mely dikálásra nemcsak hogy a szedőjét végzi el, de azonnal több példányban is usgát, vagy egyéb nyomtatványt, transzformációs készülék segítségével, hogy pusztá hangra kézzel való működtetéstől, villanylámpák gyúlnak meg, vannak el, zárák nyílnak ki, vagy csukóknak, pénzszekrényeknek, a legkombináltabb is biztosabb védelmet nyújt. Ezen a szedőlékek húzódnak be, motorok, szerszámok, lanak le, amelyet a munkás veszélyesen tud olyan gyorsan leállítani, mint amilyen a villamosságát alakult hang megfogása.

Hatalmas üzemek megindíthatók, állíthatók bármilyen távolságból drót, telefonon beszéléssel, telefonnal a távollyett az irógép jelentkezik, ülések, zások, sásokon ugyancsak az irógép vége a munkáját. (Mérhetetlen a jelentőség, elektromos üzemeknél.)

A találmány lényege abban áll, hogy a tünnek megfelelő hangzó zörejek rezgése komplexekben létezőnek jellemző csoportmelyek a rezonancia segítségével szépszerűtők. E jellemző csoportokat, a domináns zöngéket, illetőleg formákat, vezetik el, u. n. oscillogramok, phorségítéssel hullámanalízis után, amikomplikált math. operáció után minden meg lehet találni. Dr. Engl, Wagner, Dr. lenburg munkái. A domináns formapedig elektromos rezonátor szerkesztés.

Szellemes elektromos rezgésszámítás mator lenyírja a felesleges hullámokat, dekk hullám, (a domináns formák) a rrokba rendeződik, ahonnan megtehető, (batteriak) vezetékeken egy-egy relais rendszeren alakul át munkává. hullámokból keletkezett elektromágnesgigia. Ez a munka áramköröket kapcsol, az irógép karjait, vagy egyéb kértülke tonsági berendezések, motorok, gépek n elemek a kérdéses operatív létrehozás.

A magánhangzók, vagyis az egész megépítést Franyó Dezső teljesen egygezte, a mássalhangzókra vonatkozó mál felmerült rezgési probléma, illetőleg analízis kérdésénél egy nagyváradi meSilbermann Jenő volt segítségére.

Külföldön, szakkörökben is igen n tünést kellett a találmány, nemcsak ov de legfőképpen elméleti jelentőségénél f. A szabadalmakat már bejelentették, amc értékesíthetőség stádiumába létek. Tő földi államból jelentkeztek, de leginkább ka érdeklődik a találmány iránt.

Menyasszonyi kelengyék tervszerű kész és összeállítását a legjobb angyaból

Hajnal és Rózsa cége
szerezhetjük be.

Grand áruház
SAS PASSAGE FOREJA
Díszmárkák — Ridikülök — Antipüvök
nagyválasztékban

NŐI HÓCIPÓ 500
kapható
REICHARD és fia cége

ÚJDONSÁGOK

Dec. 10-én

Henry Marceau

világ legnagyobb hegedűművésze
a Heymann-kerében.

Jegy a Hegedűs Hírlap, rodában
kapatók.

ITT NYUGSZIK

Jele ugyan semmi sincs:
földre vetve boronámat
elhuztam az avaron,
kivánságtól fel nem támad
hivással sem zavarom.
Nyugszik itt lenn, bent a földben
porra vált majd alatt
nem sajnálom, hogy megöltem.

Hadd omlassa el a hant
kemény busát barna rögge:
(ízes, édes térdel)
-ttemtem mindörökké.
Rőt enyészlet férgei
mossátok el rózsaszínét —
mely gyászt nem kell öltenem.
Te még Szerelmnek hinnéd
s hullafoltos Förtelen.

BARDOS LASZLÓ.

Mosoiu miniszter Nagyváradon. Mosoiu
ok-miniszter ma délután Nagyváradra ér.
A miniszter utja magánter-... rész-
legman Miklós prefektus mai névnap-
csanapességén.

Miklós napja a vármegyén. Regman
dr vármegyei prefektus névnapja alkai-
a vármegyei tisztviselők testületileg
tisztelni a prefektusnál.

Az „Erdélyi Géptulajdonosok. Szak-
szek és Szakmócsárok Szövetsége”
éán 1925. évi december hó 13-án Prin-
arol (Szilágyi Dezső)-utca 5. alatt a
olikus Körben d. e. 10 órai kezdettel
tartandó közgyűlésre tagjait és érde-
bit tisztelettel meghívja. Tárgysorozat:
1. A megnyit. 2. A szatmári vezetőség
rabja és üdvözl. 3. A betérített
szabályok elfogadása. 4. Pénztári jelen-
S. Az ideiglenes vezetőség felmentvé-
megadása. 6. Az új vezetőség meg-
státása. 7. Esetleges indítványok. Felkér-
az összes tagjainkat, hogy ezen közgyű-
s teljes számban és pontosan megjeleni
teskedjenek. A vezetőség.

Jegyzői kinevezés. A vármegye alispánja
csky Gavril Margittára községi aljegyzőve
vezte.

A Principele Mircea Egyesület január
múrosos táncestélye a Katolikus Körben.
özelő farsagnak szentációja ismét a Mir-
nagyszabású múrosos táncestélye lesz, me-
január 6-án, Vízkereszt napján a Katho-
Körben rendez az egyesület a város elő-
urhölgyeinek közreműködésével. A rende-
máris lázasan készül az estélyre s úgy
k, hogy remek programmal fogja meglepni a
reget. A Mircea-bálon forró nyári hangu-
fog uralkodni s bármilyen hihe etlennek is
zik: illatos rózsabokrok között fogják lejteni
modern táncokat a párok. A rendkívül érde-
kes ígérkező estély közelébbi programját
nem árulta el a rendezőség.

Dinu Aurél nyilatkozata. Kaptuk a követ-
ő sorokat: Tulbure György ur a városi szin-
i bizottságban, mint a bizottság tagja bizo-
állításokat tett a Dinu és Ilies színház
önkösséggel kapcsolatban. Alulírott teljesen
gátolom ezeket az állításokat. Nem igaz ab-
semmi, mert én Vanga urat nem liciáltam
és nem ajánlottam díjat a Bulinszky-társu-
ért, mert azt Vanga ur kötötte le. Teljes tisz-
ettel Aurél Dinu.

* Református ünnepség. A nagyvárai
újvárosi Ref. Leánybiblikör e hó 6-án,
vasárnap 6 órai kezdettel a ref. internátus
disztermében vallásos megnyitó-ünnepélyt
tart a következő műsorral: Közének: 263.
dics. Egyedüli reményem... Imádkozik és
bibliát magyaráz főtiszteltetű Sulyok István
püspök úr. Elnöki megnyitót tart Molnár Er-
zsébet ifj. elnök. Karének: Oh, kereslek...
Mainzer Józseftől. Az utolsó szó Istenhez,
Eötvös Károlytól, előadja Dávid Irma. Be-
nót koncert duo: Balázs Margit és Putnik
Elemér, a Lápossi-zeneiskola növendékei.
„Az első szerelmes levél” Therrek Árpádtól,
előadja Nagy Mancsi. Karének: Edennek
Isteni völgye... Shevrintől. Záró beszédet
tart Horváth Zsófia ifj. jegyző. Közének. 245.
dics. 10. v. Dicséret, dicsőség... — Belépti-
dij nincs, önkéntes adományokat a Leány-
biblikör könyvtárára köszönettel fogadunk.

* A Gyermekbarát Egyesület e heti szerdai
teadélutánján és péntek esti táncestélyén a há-
ziasszonyi teendőket a következők fogják ellát-
ni: Szerda délután: Bleyer Andorné, Klein De-
zsóné, dr Goldner Hermanné, Herschkovits Ja-
kabné, Form Dezsóné, Schull Gyözőné, Szilá-
gyi Ernőné, Manhardt Jenőné, Ném-thy László-
né, dr Waldmann Dezsóné, dr Mayor Lászlóné,
Weiman Béláné, Molnár Antalné, Domokos Di-
ci, Zigre Pirokska, Lengyel Klára, Weisz Resko,
Pásztor Klára, Székely Panna, péntek este: Ble-
gy Lászlóné, dr Bárdos Imréné, Balázs Ernőné,
dr Berkes Józsefné, Erber Dezsóné, Heidelberg
Lászlóné, Diósy Beláné, dr Gellért Miksáné,
Csiller Ius, Jósika Mici, dr Fehér Adolfiné, Mi-
hailescu Moskovits Böske, Rác Istvánné, Po-
lya Sándorné, Neumann Károlyné, dr Winkler
Lajosné Boros Elza, Demetrovits Böske, Gre-
cianu Baba, Féder Baba, Darvas Ica.

Ma vasárnap délelőtt
11 órakor
10 és 6
leies helyekkel
szinre kerül a
DORIAN
filmszínházban
Twist Olivér
Jackie Coogannal
Dickens regénye

Mikulás
alkalmából
a Dorian filmszínház
azt az ajándékot adja
a gyermekeknek,
hogy 10 és 6 leies
he. yarakkal megnéz-
heik ma vasárnap
d. e. 11 órakor
Twist Olivér
Jackie Coogannal.

* Kenyeret nem árulhatnak fűszerüzletek-
ben. A városi előjáróság most azzal a tervvel
foglalkozik, hogy eltiltja a kenyérnek fűszerüz-
letekben való árúását. Ennek indoka az,
hogy egyes fűszerüzletekben tisztátalan kézzel
fogdosák meg a kenyeret, mikor szétáradol-
ják s a kenyér sok mindennel jön érintkezésbe.
A tervezet szerint a kenyeret csak kenyérsü-
tővel kapcsolatos üzletekben, vagy külön e
céla berendezett fűszerboltokban szabad
majd árúítani. A pékiparosok többsége a ke-
nyér szétosztás ezen új módhoz örömmel hoz-
zájárult s valószínű, hogy a tervezetből rende-
let lesz.

* A Népszövetség Hangya értesíti tag-
jait, hogy december 7-től, míg a készlet tart,
bármelyi fizetésben az irodában váltott iga-
zolvány alapján 20 leiert literenkint kitűnő
hegyaljai bort kaphat.

* Utazók bálja. Az Erdélyi és Bánati
Kereskedelmi Utazók Egyesülete e hó 26-án,
karácsony másodnapján rendezi a szokásos
évi múrosos táncmulatságát a Kereskedelmi
Csarnok összes termében. A műsor össze-
állításán — ismerve az utazók agilitását —
mely elismerten mindig a legnövösabb mű-
rosos táncmulatságokat rendezte, most dol-
gozik a vigalmi-bizottság, mely állandó per-
manenciában van a központi igazgatóság
irodájában (Palace-szálloda). A részletes
műsort rövidesen ismertetni fogjuk.

Flanelek, barchendek karácsony saisonra mélyen
leszállítva **Leiner Márton** ri-nál.

* Tea-délután a szegények javára. Az Evan-
gelikus Noégylet ma 5 órától a Palace-ban sze-
gényei javára teadélután rendez. Teajegy 40
lei. Tánchoz Jaz-band lesz.

* Bolti tűz az Apolló-épületben. Az
Apolló-épület Bratianu (volt Szaniszló)-utcai
frontján tegnap délután veszedelmes tűz tá-
madt Kaufmann L. előnyomda és himző-
üzletében. A cég tulajdonosai délután rövid
időre lehúzták a rollót s ez alatt a kályhából
kipattanó szikrák felgyújtották a könnyen
tüzet fogó közelben levő anyagot. Az üzlet-
ben egy zenci-cikk raktár is működött. A
tűz által okozott kár jelentékeny, mely bizto-
sítás útján megtérül.

* Madas-alapra sportünnepély a szin-
házban a jövő vasárnap. 13-án délelőtt fél 11
órákor, melynek keretében kiváló nagyvá-
radi vívók rendeznek akadémiát, a temes-
vári boxolók a „Törökvs” boxolóival mér-
köznek, a „Törökvs” által rendezendő bir-
kózó versenyen pedig több kiváló vendég
birkózón kívül a közep „A” súlycsoportban
szenzációs versengés lesz Kondorossy-
Privalcsék—Györgyei között. A műsorban
szerepel egy focball-akadémia is, amilyet
még eddig Nagyváradon nem láttak s azon
legjobb focballisták vesznek részt. Belépő-
díjak mérsékeltek s a jegyek már válthatók
a színházi pénztárnál s előjegyezhetők a
sportegyesületek vezetőségénél.

Madas-alapra adakoztak: L. E. 100, N
N. 100 leit.

* A NYOMDÁSOK SZILVESZTERE. A
nagyváradai nyomdászok Szilveszterkor rende-
nagyszabású, vidám műsorral és reggelig tartó
táncos egybekötött Szilveszteri bált. A nyom-
dászok táncmulatságai mindig a legatlagotabb
estélyek közé tartozott és kiváló figyelem-
és rátermettséggel színre hozott műsorukat sz-
vesen élvezte a közönség. A nyomdászok a Sz-
ilveszteri estélyüket a kitűnő Gutenberg Dalka
közreműködésével rendezik meg és így biz-
nyosra vesszük, hogy nívó tekintetében első-
rangú fognak produkálni. Anyit már is elár-
hatunk, hogy a nagyszabású estélyen a szin-
há zenekar fogja a legmodernebb táncmuzsik
szolgáltatni. Az estély műsorára még visszat-
rünk.

* Esküvő. Kisdobronyi I s a á k Marg-
ka és Doboz György okl. gépészmér-
f. évi december hó 6-án, vasárnap délut-
fél 5 órakor tartják esküvőjüket a várad
olaszli róm. kath. plébániái templomban.

* Dr Balázs nélelűl. A zsidó kórház
fekvő dr Balázs Jenőné sebei gyógyulnak
az orvosok szerint az összeszokált uriaszo
meggyógyul. Balásné már tegnap látogatók
fogadott, akikkel jövő terveiről beszélgetett.

— Ha meggyógyulok, — mondta a sok-
szenvedett asszony, — nem megyek vissza
uramhoz. Egy családnál keresek otthont, al-
elzárkózva a világtól, hozom rendbe idegim
Hosszu ideig csak ezzel a családdal fogok éri-
kezni s szerencsétlen házasságomat felbont-
Balásnének különben gazdagok a szülei,
kik őt támogatják.

* A sport-térí jégpálya a Rhédey-ke-
ben megnyílt.

Nagy

Mikulás-est

az NSE hétfői

teatésjén

Royal-büfében

Záróra meghosszabbítva!

* Minden divatszalon december 19-re dolgozik, akkor lesz a zsidó fiúarvánáz ez évi bálja. Már összehívták a kétszáz tagú nagy vigalmi bizottságot, amely hétfőn ül össze, hogy ez az előzetes megbeszélés is előbbre segítse a készülő nagy estély minden tekintetben impozáns pompáját. Harminc kis árva egy évi gondját vetik el azok, akik ott lesznek a legszebb bálon, mely jókedven, kitűnő hangulaton kívül, a bálí forgájak léleképítő látványosságán kívül jóleső melegséget is kölcsönöz, hogy a jótékony szolgálatában jót cselekedjünk. Készüljön fel és legyen ott okvetlenül a dec. 19-iki nagy táncmulatságon.

* Halálózás. György László, Biharvármegye árvaszékének egyik régi érdemes ülnöke 1. hó 4-én este fél 8 órakor az izm- a kórházban jobbjára szenderült. A gyüm. i közgazgatásnak kipróbált erőssége, meglek. az árvák és elhagyottak sorsát szíven viselő hivatalos ülnök dől ki véle az élők sorából. Harminc éve kereszti szolgálta vármegyéjét előbb a közgazgatásnál, később, mintegy husz éven keresztül a gyámbatóságánál teljesített olyan lelkiismeretes szolgálatait, mely méltán vivia ki ugy a felebbvalók, mint a jogkereső közönség teljes elismerését. A világháborúból, amelyből mint százados tért vissza, hozta magával a gyilkoló kór, a cukorbetegséget, mely ellen sokáig küzdött aranyos kedélye és erős fizikuma, de vége is erőt vett rajta s néhány hónapi betegskedés után végzett vele. György László agglégény volt. Temetését egykori főnöke és barátja, Verner Kálmán rendezte. Holtestét az olasz-i temető Haller-kápolnája előtti térről vasárnap délután 4 órakor fogják a református vallás szer. tartása után átadni az anatólódnak. Biharvármegye árvaszékének ülnöki kara, valamint a tisztviselők díszes koszorút helyeznek az elhunyt ravatalára.

* Dinamótekereselő gyakorlati esti tanfolyam megnyílt. Jelentkezni lehet dec. 9-ig Onitz (Láhnér Gy.)-utca 7. Balogh Lajos okl. elektrotechnikusnál.

* Népszerű filharmonikus hangverseny december 20-án délután a Kath. Körben. Jegyek 50, 40, 30, 20 és 15 lei Vidornál (Reg. Ferd. 2.)

* Ma, vasárnap a színházi zenekar operacselőlyt tart az Elite-kávéházban.

* A Vasöntöde „Acélhang” Dalkörének karácsonyi hangversenye és táncmulatsága. A marosvásárhelyi országos dalosversenyen második díjat nyert Acélhang dalkör ezidén is megtartja szokott évi mulatságát. Ez alkalommal bemutatja a dalkör egy hosszú év alatti fejlődését és gondoskodik a dalkör vezetősége arról, hogy a kik ott lesznek, egy kellemes este emlékével távozzanak a mulatságról. A szíznáz tagjainak közreműködésével kiváló műsort állítanak össze és az estély jövedelméből egy jelentékeny részt juttatnak a nemrég elhunyt Madas István özvegyének. A műsort követő és reggelig tartó tánc, tombola és szépségverseny, bizonyára csak vonzani fogja a kellemesen szórakozni vágyó ifjúságot. Az estély karácsonyi és napján a Katholikus Körben lesz megtartva. A műsor ismertetésére még visszatérünk.

* Amatőr sofförvizsga. Pénteken és szombaton esikorgó hidegben vizsgáztak az amatőr-sofförök. Hölgyek, urak topogtak a havas utcán, míg rájuk került a sor. Minden rossz vice befagyott, az volt a hölgyek szerencséje. Tom a János volt a kurzus oktatója és a bizottság tagjai: Catana rendőrprefektus, Horváth rendőrkapitány és Kiss mérnök. Sikeresen vizsgáztak Soroceanu Gusztávné, Tempelean Onora, Weinberger Ilonka, Soroceanu kapitány, Schwartz László, Barczag János, Maludi Joan, Tillinge Jenő. Az új sofförök vizsgája kedélyes hangulatban folyt le és szerencsére, emberéletben nem esett kár.

Menyasszonyi kellengélyekre vásznak, chiffonok, batistok legmegbízhatóbb minőségben Leitner Márton Rt-nál

* A Népkehely céljaira adakoztak: Vitrael Vilmos 300 lei, Szántó Sándorné 200, dr Kohányi Rezsóné 100, Láng Sámuelné 100, Várdász Sándorné 200, Feldheim Manóné 200, Faragó Miksáné 100, Stein Lajosné 100, Balog Árpádné 100, Ullmann Félixné 100, Epstein Samuné 100, Schönzweig József (Remete) 100, Frenkelné 100, Braun Mórné 100, Pap Ferencné 30. Mindezen adományokat halásan köszöni az elnökség.

Lefogyni

amely jelent, mint megfiatalodni

Doktor JAWAS-féle mexicói

Az elhízás tönkreteszi a szépséget és idő előtt öregít. Hogy ön fiatal és karcsú maradjon, hogy mindig és nyugodtan termete legyen, doktor JAWAS-féle mexicói teát és biztosan lefogyni, és egészséges minden veszélyeztetése nélkül és anélkül, hogy különleges ételt kellene tartania.

Vegetárius és ártalmatlan

Gyógymód világsiker! Gyakodjunk az utánzókat kapható minden gyógyszerárban és drogeriában. — Vezérképe

STANDARD drogueria 2 Str. Zorilor, Bucarest

* PERZSASZÖNYEGSZÖVŐ műhelyem megnagyobbítva Victorul Grigorescu (Mészáros)-utca 4. szám alá helyeztem át. Állandóan kiváló szép gyapjú- és selyemszönyeg eladás. Műhelyemben készült szönyegek szépségükkel és finomságukkal úgy a bel-, mint a külföldi szönyegpiacot meghódították. Ezen szönyegek a legolcsóbb árban kedvező fizetési feltételek mellett kaphatók. Külföldi gyapjúonál 4 szál vastag 500 vékony 600 leies árban. Felvető 380 lei. Külföldi selyemonál 800 lei. Minták mélyen leszállított árban. Nagyobb vételnél árendemény. Tanítás díjtalanul. Székely.

TŐZSDE

Bukarest, december 5. (Zárlat.) Devizák: Páris 840, London 1050, Newyork 217 egyenget, Milánó 881, Zürich 41 háromnegyed, Wien 3040, Prága 640. Valuták: Font 1050, fr. frank 880, svájci 41, lira 890, dinár 390, dollár 218, osztrák 31, magyar 31, szokol 640.

Zürich, december 5. (Zárlat.) Berlin 12358, Amsterdam 20860, Newyork 518 egyenget, London 2515, Páris 2010, Milánó 2090, Prága 15 háromnegyed, Budapest 7270, Belgrád 9175, Bukarest 2375, Varsó 70, Bécs 73 egyenget.

Heti értesítés

Valódi csiszolt üvegkészletek, teljesen felszerelve megérkeztek.

Gyógyszerészeknek

üvegtüvegek feccével, parfüm üvegei, kolnivi, zsebkészlet formájú üvegek, nagyban eladásra is megérkeztek.

Leszállított árakban!

Fraji Komlós Testvérek

üveg, porcellán, lámpa- és tábla-üveg, gyári rakat. Nag. kereskedés

Oradea-Nagyvárad

Strada Nicolae Iorga (Zöldfa-utca) 13. szám.

ÓRÁK

ékszerek eladása, szak szerű javítása a legkomplikáltabbig

TISZAY-nál

Alexandru (Teleky) 9 Jutányos árak. Preciz munka

Hamis fogak

Brillians, platina, gyöngyöt, veszik, óra és ékszer készítését pontosan eszközöl

EGHIN

ékszerész Str. Avram Iancu (Kossuth-utca) 7.

Szakképzett mozdonyvezető azonnal felvét

Ajánlatok Gör. kath. püspök erdőüzeméhez, Belus — Bl

KEPES EL orvosi közszerész, Sas-pas Saját kézimény

sérvkötők, kask gumiharisnyók, kötszerek, női és férfi ö

ESŐERNYŐ

legolcsóbb a l Rosenl Testvé

Iorga (Zöldfa-ut) 8. - Behúzás, javítás gyors

Cantemir (Beöthy O.)-n. Jén 4 szobas modern magán boudoir leírt eladó. Elsőrendű lényes szerültehez 600.000 leírt keresnunk. Mikussay és K. Jánky ingatlanorgani ügynökök Royal-

Mikulási és karácsonyi

cukorka-vás

Aszódynál Sas-palota megkezdőd

Az „Erzsébet” kalapszalonnó létem s Papadopol urnóvelar sulva Vlahuța (Szt.-János)-u. 72 sz. a. „Flora” cég alatt női kalap szalon nyitottam. A hölgyközö ség szíves pártfogását kérel.

Ungár Etelka

Opcln" kályhacézüst
 szerszámok kedvence, mert a fűtésnél teljesen
 szagtalan s bősalló. — Gyári lerakat:
Hönzweig & Beer
 kereskedőknél, Str. Avram Iancu v. Kossuth-u) 13

A legjobb és legmodernebb
MALOMGÉPEKET
 gyártja és raktáron tart, ugyanint:
 minden létező szikszitákat
 "Babai" sziksziták 1925. típus
 "Babai" gőz és árcsúszitákat
 babonaszitáló és hantolozépeket
 új malomokat tervez és berendez
 külföldi szakemberek vezetése mellett.
POSSU Géza malomoszlálya
 NAGYVARAD, Str. Moldova 29. Telefon 258
 munkálás gépeken a legjutányosabb árban

Fabrica de Cantare
System Florenz Mérleggyár
 Oradea, Str. Astra 6
 Telefon 716
Gyári áron árussít
 mindennemű precíziós
 és kommerz
mérlegeket
 és súlyokat

örme újdonságok
Leichner szűcsnél,
 Str. Episc. Clorogariu

egkedvesebb karácsonyi ajándék

M. M. konzervgyár
reklámkosara

gínomabb jameket, befőztöket, cukrozott gyü-
 csöket, ízlelékonzerveket és egyéb csemegé-
 ket tartalmaz.

erényes szerint 750. 1000. 1500
 és reklámárban bármely jobb cse-
 megezésben kapnato.

TORPEDO
 világírú márká
 minden tokozatban 5—83% ig. garan-
 tánt, továbbá angol ón, spanyol ólom
 tömőkben, valamint »Regulus« jegyű
 antimonium állandóan raktáron.

KREBS & STERNBACH
 Bucuresti, Strada Cosminului No. 2.
 Sürgöncim: »Krebs Bucuresti«.
 képviselő: **LONY LEOVITZ**
 Oradea, Strada P. Goga (Baros u.) 9.
 Sürgöncim: **LOBOVITZ.**

ORA
 és ékszerjavító mű
 helyemben mindenemü
 órák javítását szakszerűen
 és jutányosan vállalom

Dr. BÁRDOS JÓZSEF
 Str. Nicolae Zsiga
 (Lukács György-utca) 7 ez.

Remélem
 tudja már, hogy a
 »Palace«-ban
vízumoztat
DEUTSCH
 a futár
 Utleveleket elintéző

PARFUMURI-PUDRE-LOTIUNI

L.T. PIVER

AZURÉA POMPÉIA
 FLORAMYE TRÉFLE INCARNAT
 CERETI PRETUTINDENI
 »PUDRA FRUMUSETII«
L.T. PIVER
 VIOLETTE, CHYPRE, FOUGÈRE, DEILLET, MUGUET

Szenzációs újdonságok
»ODEON«
 gramofon lemezekben

Védjegy:
 »A gazdája bangját
 figyelő kutyá»

Az »ODEON« hangversenylemezek műsorán
 minden nyelven szerepelnek a világ leghíresebb
 művészei, és pedig: francia, angol, olasz, ma-
 gyar, német, román, bolgár, heber és török
 nyelven, valamint szerepelnek a legmodernebb
 tánczenekarok. — Kérjen árjegyzéket, melyet
 díjtalanul és bérmentve küld: a nagyromániai
 vezérképviselet és az összes vidéki lerakatok

»ODEON,«
Bucurestii, Calea Victoriei 79.
 Lloydexpress 7

Ruhákat vegyes fest, tisztít
 gallérokat, közelöket, legszebben mos és vasal
Szabó László
 Strada Take Ionescu (Hörös-utca) 1. szám
 fiók: Bazárépület, Dulev. Reg. ferdtmnd

Rimanóczy
 Műbútor és Parkettgyár R.-1. Str. Clujului 117.
 TELEFON 2-79 sz.
 Irodabútorok, műbútorok I. és II. oszt. par-
 ketták. Fenyő és tölgy fűrészarúk. Bérvágás
 gatteren. Mindennemű ládát, összeszege-
 zett és szétszedett részeken magrendelésre
 azonnal szállítunk.

MEDVE-FONAL
 Meini A. örökösei Wien gyártmányu
 a legjobb fehér- és ágynemű

**Apróhirdetés egy
szó ára 4 Lei. Vas-
tag beüve 8 Lei.
legkisebb hirdetés
10 szög 40 Lei.**

Levelezés

Hölgyek, kik még nem ismerik, saját anyagi érdekében ismerkedj meg Bémer-teren kertész Reklam áruházal, mert divat szövetek, selymek, vaston, pamasz, asztal és ágynemű cikkek a legolcsóbb bevásárlási forrása.

Entélyekre és bálokra készülő hölgyek használják az „Ági” cremet, hogy arcuk és kezük báronyi finomságu, hűvös és teljesen tolnékül legyen. Kapható minden gyógyszerárban, drogeriában és illatszertárban.

Házasság

Házasságot a társadalom bármely rétegében legdiszkrétebben közvetít Vertes. Str. Cojniceanu 16. — Minden levélre válasz. — Ugyanetté butorozott szoba kiadó. 5589

32 éves üzletvezető be rendezett modern lakással nősülni óhaj házias úrlánnyal némi hozománnyal. Választ: Karácsony Béla Miklós, Poste restante Oradea. 5599

Oktatás

Donát

Strada D. Cantemir 30. (volt Beöthy Odón-u.)

Gyakorlati tanfolyam

**Gyorsírás
Gépirás
Könyvtári
Nyelvek**

Olcsó árak!

Lakás

Egyszoba átadó nyolcezer leiert, butorozott szoba külön bejáratú. Str. Episcop Ciorogariu (Uri-utca) 29. sz. 5590

Szép utcai butorozott szoba kiadó. Cim a kiadóban. 5588

Magas bérlet 3-4 szobás lakást keresek csakis a központban. Cim Szell, Str. Alea Eman Goidu (Deák Ferenc-utca) 7. 5577

HÓCIDÓ ÉS KALOCSNI

talpalását, javítását tökéletesen készíti:

Rosenfeld

Alexandri (Teleky)-utca 25.

Olcsó karácsonyi vásár?

1 pár női harisnya minden színben 22 lei
1 „ férfi sokni kötött 12 lei
1 „ jäger imit 33 lei
1 drb. reformnadrág 45 lei
1 drb. női gyapjú mellény 333 lei

Vidéki rendelés postán, utánvét mellett. Még nem lefoglalt a pénz visszajár. Kereskedőknek nagybani vételnél árengedmény.

KLEIN SANDOR ÉS TÁRSA

1 drb. női ruha 250 leittől
3 „ jó vászonsebkendő 35 lei
1 „ gyermeksapka téli 18 leittől
1 „ angolszappan 5 lei, nagy 9 lei
Gyermekeharisnya, szvetterek, trikók előnyös árban

Strada Ciorogariu No. 1

Alkalmazás

Tanuló leányokat felvesz a Pelikan-Mill borítékgyár Strada Regele Ferdinand 20.

Keresünk nőien varrógép műszerezeteket Bourne et Co „Singer” varrógép, Str. Avram Jancu 16. sz. 5568H

Hetést, ki lakást kaphat, keres „Sunfeld” nyomda, Beke-utca 7., volt püspökségi major.

Azonnali belépésre szívógézmotorhoz gépészt keresek Weinberg-malom, Alejd. 5546H

Agó aljammunkában teljes jártassággal bíró szakembert munkavezetőnek felvesz Triump cipőgyár. 5585H

Royal-kávéház raktárkezelőt keres lehetőleg fűszerszakmából Jeentezint Rimanóczy-szálloda irodájában. 5586H

Tiszterességes ügyes szobaleányt keresek azonnalra. Klein, Str. Delevrance Ritók Zsigmond-u. 5. sz. 5587H

Házmasternek ajánlkozom Cimet a Hegedüs Hírlapi-irodába kérek. 5600H

Adás-Vétel

Használt női lelete kabát, egy zsakett öltöny, cipők, ruhák olcsón eladók. Cim: Cuza Voda (Szacsavay-utca) 19. sz.

Tíz kötetes magyar Bréhm átiatvilág című sorozatát megvételre keresem. Cim a Hegedüs Hírlapi-irodában. 5535

Eladó központban több magánház 1.150.000, 1.500.000, 1.200.000, Főuton három ház 1.500.000, 3.700.000 és 520.000. Kettő szép ház üzletkkel 4 és 8.000.000 leu. Három udvaros 10 üzlettel, 20 lakóval 50.000 dollár. Toma Józsefnél, Str. Tache Ionescu (Körös-utca) 21. 5544

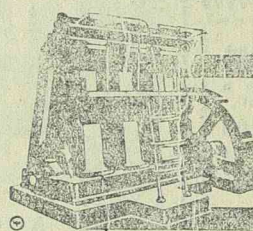
Háziszőtt szőnyegek nagyon olcsón kaphatók Weinbergernél, Strada Cuza Voda (Szacsavay-u.) 2. 5572

Kellm, filet és egyéb kézimunkák nagyon olcsón kaphatók és megrendelésre készülnek. Weinbergernél, Str. Mánastiri (Zárda-utca) 1. sz. 5572

Öntött acél kovács üllök eladók, kilója 34 lei. Barényi, Bul. Bucureștilor 11 5598

Gyártelepnek helyiség nagy udvarral vasúti sín mentén kiadó. Calea Victorie (Kolozsvári-u.) 53. sz.

Motorkerékpár üzemképes Lei 7,500 ért eladó. Barényi Bul. Bucureștilor (Káptalan sor) 11. 5577

Mossa

LINKE

A modern DIESEL motörök a leggazdaságosabbak. Kompresszorral és kompresszor nélkül szállítja: „Linkower” vezérlőképviselete București, Str. Alex. Lahovary 30.

LINKE-HOFMANN-LAUCHHAMMER A.G.

IVÁN JÁNOS

vasöntőce és gazoasági gépgyára ORADEA-MARE, Calea Decebal (Vitéz-u.) 34

Gyárt: újrendszerű fogas kerék áttételekben presek, szőlőszuókat, valamint újrendszerű ékeket, boronákat és azontelut a legkompikáltabb

Vas- és fém öntéseseket vállalja

kaktáron nagymennyiségű különböző százalékos csapágylém.

Velődi homokos nyárirozza burgonya házhoz szállítva megrendelhető. — Farkas Ignát úszerezletébe, Piafa Mihai Viteazul Nagypiac-tér 5. 5534

Ehrbar koncert-zongora eladó Str. Avram Jancu Kossuth-utca, 3., II. emelet. 5564

Planinó német gyártmány, új állapotban eladó Guic Str. Saguna (Kapucinus-u.) 19. sz. 5568

Műhelynek 13x4 helyiség melletképujlettel másjura kiadó. Str. Oxenta Bem-u. 9. sz. 5547H

Faragott villanyluszterek autólampák, láli gyertyatartók eladók. Molnár szobrásznál. Str. B. P. Hásdeu Hármass-u.) 5. 5531

Zongora legkiválóbb angol gyártmány eladó. Str. Moldova (Kálvária-utca) 20 emelet balra. 5528

Eladó 50 mázsá jó fajalma 8-10 leuig. Szarvas-sor 9. Berger Lajos. 5531H

Művészi festményeket

estélyi rubákra, zsebkendőkre, sálakra a legújabb párisi divat szerinti, eredeti tervezéssel készít, továbbá kézimunkák tervezésével testését és rajzolásával vállalja

Pásztor Ágnes iparművész

Sírada Milerand (volt Arany János u.) 2. I. 5577

Harmoniumot keresek megvételre helyben vagy vidéken. Dr Gyenge János, Str. Simeon Ștefan (Bethlen-u.) 11. 5580

Merlino tenyész kosok és tenyész kanok eladók. Moskovits Adolf és láti Sté. Aurel Vlaicu (Vámház-utca) 5575

Eladó 2000 hektó sajáttermésű ő-delavárbor, részletesen is. Szodoray Tamás Parcul Alba-Iulia Bányatay-liget 14. 5578

Börkabát 14 éves fiúnak való, teru ruha darabok és cipők eladók. Str. Cuza Voda (Szacsavay-utca) 43. 5578

Eladó hálószoza, ebédülő, szalon, urszoba berendezések, szmyna, perzsa-szőnyegek, vitrinek, íróasztalok, varrógépek, zongorák, pianinok, szobrok, nipelk, jüggöngök, porcellán, üvegtermékek, tükrök szekrény, terítők, teli-kabát, Dr Petróczyne, Str. Nic. Zsiga 38. 5594

Elsőrendű Bösendorfer zongora eladó. Str. Principale Mihai (Gerliczy-utca) 10., II. em. bal. 5582H

Veszünk butorokat, szőnyeget

teljes lak- és iroda berendezéseket, Wertheim kasszát, zongorát, csillárokat, porcellánokat, regiséket stb. Meghívásra házhoz megyünk

Frenkel és fia

butor, szőnyeg és regiségkereskedők, Strada General Mosoiu, (volt Mezey Mihály-utca 10 szám)

Eladó Str. Simeon Barnutu Damjanich-utca 12. sz. kettős trontu ház felérse. Egy háromszobás magánlakrészrel, tágas udvarral, nagy kerttel háromszázhuszonöt ezer lei készpénzzert. Másik felétől elvásztva Feledi, Szaniszló-utca 63. 5546

Brometeus szénbánya közelében telepalakon vegyeskereskedés és kormma berbeadó. Ertekezni Gróza Gábornál volt bér-lő ugyanott. 5534

Eladó magánház, 4 holdas szőlő. Ertekezni lehet Várad úgyvédnél, Str. A. D. Xenopol (Lakatos-utca) 12. 5583

Urasság bírtokok kaszélylyai, vagy anélkül nem messze Oradeától eladók. Dr Petróczy, Str. Nicolae Zsiga (Lukács György-u.) 38. sz. 5595

Modern magánházak 3-tól 8 szobájú a város központjában 400 ezertől 2 millió leig eladók. Petróczyne, Nicolae Zsiga 38. 5593

Dim, Cantemir Beöthy Odón-u. elejen modern bernáz, 3 szobás beköltözhető lakás 650 ezerért eladó. Petróczy, Nicolae Zsiga (Lukács György-u.) 38. sz. 5592

Pénzkölcsönöket házakra, földurtoakra, kezizatlogra a legutányosabb feltételek mellett azonnal megszerzi Szántó Sándor és társa, Piafa Unirul No. 5., Kovács-ház, 5591

Harisnyát fejelek, ujakat kotók szépen, olcsón. Str. A Treb Laurian (Percecs-utca) 2., sarok. 5287H

Könnyen szerezzet

magának gyönyörű kelleli szőnyegetek. ha **Szinholt Emil** névvel hozzá esőrangú külföldi anyagot, mintat le szállított árban. Igénytanítás. Ugyanott megrendelhető és kaphatók a legköltsétebb szőnyegek és gobelinok előnyös feltételek mellett

Cim: **Oriente** Szövőművészeti iskola Str. Episcop Ciorogariu 14

Külföld

Ügyes varrónő munkát keres, ajánlkozik. Cim: Joian, Str. Dimi-mir Beöthy On

Pissé és gouv nagyon ocsón Strada Alexandru-utca, 22. kapuvás

Géphimzés val és rendes varrónő csón tanítók általándón kaplo Str. Plevnei Int-

Bizományba kéri porcellán neműket, szvett ebédlőszerveket, müket, diszárghat munkákat, könyvmekjátékokat stb. csonyi vásárra iroda, lóposta Me-leion 203. Megdekre is megye

Cs.pke endllizés Máti Weinbergen Mánastiri (Zárda-utca)

Ügyes urinó jüzetelre társul „Üzlet” jelgerekor.

50.000 lejell keburtoas tarsat láláshoz másus 15 lei garantált ha lett. Dr Várad Parcul Iraia 12

Pénzes társas 50.000 leivel Cim a kiadóban

Elegáns kabátom, utcai és bák készítése leig készülni. haz-utca 47., 16

Orát, éke

olcsón és jó aranyal, ezüst mantolt, br magas árba váltott

Weisz műorás, eksz regiségek Str. Avram u volt Kossut

Franc

saarvidéki szén

gázko

9000 kaloria

ismét kap

ECONOM

kereskedelmi és teazul (Nagypiac)

Telefonszám 8-

óra, éke

javítások

BRENI

Strada Vlastr (Szt. János-utca)